

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Кафедра англійської філології та методики викладання іноземної мови

Рекомендовано до захисту
Протокол засідання _____
від _____
Завідувач кафедри Морозова І. І.
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ДОПОМІЖНОГО
ІНСТРУМЕНТУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Виконавець:

Студентка II курсу магістратури,

Коблицька Марія-Ангеліна Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник роботи:

Котова Анна Володимирівна, к.пед. н.,
доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий
ступінь, вчене звання)

Підсумкова оцінка:

за національною шкалою:

кількість балів: _____

Підпис керівника

Кваліфікаційну магістерську роботу захищено на засіданні Екзаменаційної
комісії

Протокол № _____ від «_____» _____ 2025 р.

Голова Екзаменаційної комісії

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)
Харків – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	7
1.1. Сутність і класифікація технологій штучного інтелекту.....	7
1.2. Сучасний стан впровадження штучного інтелекту в освіті.....	12
1.3. Педагогічні передумови використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов	2
Висновки за розділом 1.....	30
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	32
2.1. Інтеграція штучного інтелекту у навчання аудіювання, читання, письма та говоріння	32
2.2. Гейміфікація як дидактичний інструмент у цифровому викладанні англійської мови	45
2.3. Експериментальна перевірка ефективності впровадження ШІ платформ у викладання іноземної мови	53
Висновки за розділом 2.....	63
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
ABSTRACT	80
ДОДАТОК А	83
ДОДАТОК Б	84
ДОДАТОК В	87
ДОДАТОК Г	88

Вступ

Актуальність дослідження. В останні роки штучний інтелект (ШІ) привертає значну увагу, особливо у сфері освіти. Поява технологій штучного інтелекту змінює підходи до викладання та надає педагогам додаткові інструменти для модернізації навчального процесу. У галузі викладання англійської мови ШІ використовується для створення інтерактивних форм діяльності, підвищення ефективності навчання та формування мотиваційної залученості здобувачів освіти. Застосування таких технологій впливає на способи засвоєння мовних навичок студентами та на методи подання навчального матеріалу викладачами, роблячи освітній процес більш гнучким і результативним. Крім того, ШІ позитивно впливає на мотивацію, залученість та емоційне ставлення здобувачів освіти, одночасно знижуючи рівень тривожності у процесі мовленнєвої діяльності.

Використання ШІ у мовній освіті має потенціал сприяти розвитку автономного навчання, оскільки здобувачі освіти можуть самостійно користуватися цими технологіями у будь-який час і з будь-якого місця. Такі інструменти забезпечують індивідуалізацію освітнього процесу, адаптуючи завдання до рівня підготовки, темпів засвоєння та стилів навчання.

Використання ШІ відкриває перспективні напрями інновацій у викладанні іноземних мов, зокрема через адаптивні системи навчання, технології обробки природної мови та машинне навчання. Однією з переваг застосування ШІ є оптимізація людської діяльності та підвищення продуктивності за допомогою використання запитів на основі яких ШІ виконує конкретні завдання. Викладач може застосовувати штучний інтелект для створення навчальних матеріалів, формування тестових завдань та надання зворотного зв'язку. Таким чином, роль ШІ у процесі навчання й викладання стосується як викладачів, так і студентів, виступаючи інструментом партнерської взаємодії.

Об'єкт дослідження: процес викладання англійської мови у закладах освіти в умовах упровадження цифрових технологій.

Предмет дослідження: дидактичний потенціал і способи інтеграції інструментів штучного інтелекту у навчальний процес з англійської мови.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність використання технологій штучного інтелекту як допоміжного інструменту у процесі викладання англійської мови.

Завдання дослідження:

1. Проаналізувати науково-теоретичні підходи до визначення сутності, структури та класифікації технологій штучного інтелекту в контексті сучасної освіти.

2. Схарактеризувати стан упровадження технологій штучного інтелекту в освітню практику та визначити основні тенденції їх використання у викладанні іноземних мов.

3. Визначити педагогічні передумови ефективного застосування інструментів штучного інтелекту у процесі викладання англійської мови.

4. Висвітлити підходи до інтеграції технологій штучного інтелекту у навчання мовних видів діяльності (аудіювання, читання, письмо, говоріння).

5. Експериментально перевірити ефективність застосування ШІ-платформ у процесі викладання англійської мови та оцінити їх вплив на навчальні результати й мотивацію студентів.

Матеріал дослідження. Матеріалом дослідження стали наукові, методичні та аналітичні джерела, що відображають сучасний стан упровадження технологій штучного інтелекту (ШІ) у навчальний процес, зокрема у викладання іноземних мов. Для теоретичного аналізу використано наукові праці вітчизняних і зарубіжних авторів (Bruckert, Finzel, Schmid [22]; Celik [23]; Chocarro [24]; Lotze [48]; Luckin [49]; Pokrivčáková [56]; Popenici, Kerr [57] та ін. тощо), опублікованих у рецензованих фахових виданнях і міжнародних журналах. Зазначені джерела охоплюють теоретико-методологічні, технологічні та прикладні аспекти використання ШІ в освіті, питання розвитку цифрової компетентності викладачів, психолого-педагогічні наслідки впровадження ШІ у

навчальне середовище, а також можливості застосування мовних моделей і чат-ботів у процесі викладання англійської мови.

Крім наукових джерел, матеріалом дослідження виступили освітні ШІ-платформи та сервіси, які використовувалися для емпіричної перевірки ефективності технологій штучного інтелекту в навчанні англійської мови. До них належать, ChatGPT, Grammarly, ReadTheory, Rewordify, Read Along, Genially та інші. Вибір зазначених платформ зумовлений їхньою популярністю у сфері мовної освіти, функціональною різноманітністю та можливістю комплексного розвитку основних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письма, говоріння).

Методи дослідження.

Для досягнення мети та розв'язання поставлених завдань було використано комплекс взаємопов'язаних методів дослідження:

Теоретичні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація та порівняння наукових джерел з проблеми використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов; класифікація видів та функцій ШІ-технологій у навчальному процесі;

Емпіричні методи: педагогічне спостереження, анкетування викладачів та здобувачів освіти з метою визначення ставлення до використання ШІ у вивченні англійської мови;

Педагогічний експеримент проведений з метою перевірки ефективності застосування платформ на базі штучного інтелекту у формуванні мовних компетентностей студентів;

Методи кількісного та якісного аналізу для опрацювання результатів експерименту, порівняння показників сформованості навичок у контрольних і експериментальних групах;

Наукова новизна дослідження полягає в:

- обґрунтуванні педагогічного потенціалу технологій штучного інтелекту як інтегрованого засобу навчання англійської мови у закладах освіти, узагальненні педагогічних умов їх використання та уточненні класифікації

освітніх ШІ-інструментів за функціональною ознакою (аналітичні, тренувальні, адаптивні, комунікативні);

- експериментальному підтвердженні зростання результативності навчання англійської мови завдяки інтеграції штучного інтелекту у різні види мовленнєвої діяльності.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що висвітлена методика використання штучного інтелекту може бути впроваджена у:

- навчальний процес закладів загальної середньої та вищої освіти для підвищення ефективності викладання англійської мови;

- підготовку та підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов, які прагнуть інтегрувати цифрові інструменти у власну практику;

- створення авторських навчальних курсів із використанням платформ ChatGPT, Genially, ELSA Speak та Grammarly.

Апробація результатів дослідження. Апробація дослідження проводилася на студентській науковій конференції кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (19 листопада 2025 року). На основі результатів дослідження було підготовлено і подано до друку статтю.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку джерел, а також чотирьох додатків. Обсяг текстової частини роботи складає 70 стор., загальний обсяг – 88 стор. Список літератури налічує 70 найменувань, з них – 51 іноземними мовами.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

1.1. Сутність і класифікація технологій штучного інтелекту

Штучний інтелект (ШІ), включаючи машинне навчання (МН) та глибинне навчання, вважається революційним у багатьох галузях та секторах, таких як телекомунікації, будівництво, транспорт, охорона здоров'я, виробництво, реклама та освіта. ШІ набуває все більшого значення у вищій освіті, оскільки він забезпечує індивідуалізований підхід до навчання на основі унікального досвіду та уподобань здобувачів освіти. Завдання на основі штучного інтелекту легше адаптувати під рівень знань та інтересів студентів з метою досягнення максимальних результатів. До того ж системи на основі штучного інтелекту мають потенціал аналізувати попередню історію навчання студентів для виявлення сильних та слабких сторін студентів та пропонувати курси, які найбільш дотичні для вирішення прогалин у знаннях [42; 45; 61].

Ще однією із переваг ШІ є економія часу, необхідного для виконання адміністративних завдань, надаючи викладачам можливість більше зосереджуватися на навчанні та наукових дослідженнях. Штучний інтелект відкриває нові можливості для цифрової освіти з огляду на розширення викладацьких практик та сприяння подальшій трансформації цифрового навчання.

Як зазначають науковці, штучний інтелект являє собою складник цифрових технологій, яка охоплює цифрові застосунки та машини, які вирішують практичні завдання. Машинне навчання є підмножиною ШІ, що забезпечує здатність систем до самостійного навчання й вдосконалення на основі даних і досвіду, надає можливість аналізувати багатофакторні структури, імітуючи принципи роботи людського мозку для розв'язання складних проблем [42, с. 67].

У ході дослідження встановлено, що термін «штучний інтелект» вперше було використано у 1956 р. Джоном Маккарті, який організував семінар у Дартмутському коледжі та припустив, що кожен аспект навчання або будь-яка

інша особливість інтелекту в принципі може бути описана настільки точно, що можна створити машину для її імітації. Вчений був впевнений у тому, що надалі розроблятимуться програми та інструменти, які змусять машини використовувати мову, формувати абстракції та концепції, розв'язувати проблеми, які на той час вважалися складними. Маккарті був один із перших, хто припустив, що за допомогою штучного інтелекту комп'ютери зможуть відтворювати когнітивні функції людини, а інструменти ШІ зможуть думати як люди. З часом науковці розвивали штучний інтелект та зосереджували свою діяльність на створенні «моделей, заснованих на людському мисленні, без кінцевої мети відтворення складного людського мислення [65].

На основі аналізу наукової літератури можна стверджувати, що сучасні визначення штучного інтелекту як наукової категорії відрізняються, що пов'язано з його широким використанням та постійними змінами, які відбуваються, а також міждисциплінарністю досліджень.

Узагальнюючи підходи до визначення, штучний інтелект визначають як:

- машини, комп'ютери або комп'ютерні системи, які імітують когнітивні функції, які зазвичай пов'язані з людським розумом, допомогою в навчанні та вирішенні інших практичних завдань [57, с. 14];

- певний набір комп'ютерних програм, які спрямовані на вирішення когнітивних завдань [49, с. 16];

- здатність комп'ютера або робота, що керується комп'ютером, виконувати завдання, зазвичай пов'язані з розумними істотами», де розумні істоти – це ті, хто може адаптуватися до змінних обставин [61];

- теорія та розробка комп'ютерних систем, здатних виконувати завдання, що зазвичай потребують людського інтелекту, візуального сприйняття, розпізнавання мовлення, прийняття рішень та перекладу між мовами [65].

З точки зору лінгвістики та викладання штучний інтелект допомагає створювати більше описів мови, краще оброблювати корпуси, а також розуміти психічні процеси, що відбуваються в людському мозку під час вербального спілкування. Інструменти на базі штучного інтелекту також застосовуються в

комп'ютерній лінгвістиці, створенні комп'ютерних мов, машинному перекладі та покращенні комунікації між людиною та машиною за допомогою розпізнавання мовлення, синтезу мовлення тощо.

Подібним чином, інструменти на основі штучного інтелекту належать до новітніх напрямів у сфері освітніх технологій, і багато дослідників відзначають значні переваги, які вони можуть надати як студентам, так і викладачам. Освітній процес, заснований на використанні ШІ (AI-powered education, AIEd), забезпечує викладачів і здобувачів освіти інструментами, що дозволяють реагувати не лише на те, що саме вивчається, але й на те, як відбувається навчання, а також на емоційний стан студента. AIEd може сприяти формуванню знань і навичок, необхідних для опанування тих чи інших фахових умінь, а також допомагати викладачам створювати більш розвинене освітнє середовище, ніж це можливо традиційними засобами. Наприклад, системи AIEd здатні забезпечувати організацію колективного навчання – завдання, яке складно реалізувати одному викладачеві, шляхом формування оптимальної групи для виконання певного завдання чи надання цільової підтримки у потрібний момент [48].

З точки зору дослідження необхідно пояснити основні складники, які можуть використовуватися в системі ШІ, та залучаються до подальшої обробки даних та комунікації з людиною:

Розуміння (understanding)- визначається як здатність людини розпізнавати контекст проблеми; це є необхідною передумовою для побудови пояснень. Виділяють механічне (Як саме щось працює?) та функціональне (Яка мета діяльності?) види розуміння в ШІ;

Експлікативність (explicability) означає можливість зробити властивості моделі ШІ доступними для перевірки та забезпечує розуміння людиною контекст «мислення» системи ШІ, докази або підстави рішення, що було отримано. Виділяють глобальні та локальні пояснення. Глобальні пояснення стосуються моделі та її логіки в цілому («Як було отримано висновок?»), тоді як локальні пояснення стосуються індивідуальних рішень чи прогнозів моделі («Чому цей приклад було класифіковано як автомобіль?») [22];

Прозорість (transparency) властива моделі ШІ тоді, коли її алгоритмічну поведінку стосовно прийнятих рішень чи процесів можна зрозуміти людина;

Скоригованість (correctability) означає, що систему ШІ можна адаптувати цілеспрямовано з метою забезпечення правильності рішень. Адаптація може полягати у повторному маркуванні даних або у зміні моделі шляхом накладання обмежень на процес навчання.;

Інтерактивність (interactivity) властива системі у випадку, якщо явище, процес чи факт можна пояснити, використовуючи інтерактивність, тобто людина має змогу поетапно досліджувати внутрішню роботу моделі та причини отриманих результатів;

Зрозумілість (comprehensibility) спирається на локальні та глобальні пояснення, а також функціональне розуміння. Як інтерпретоване представлення, так і можливість втручання вважаються важливими аспектами для глибокого розуміння і, відповідно, передумовами для розуміння [54, с. 445; 63, с. 231].

Система “людина – ШІ” (Human-AI system) – це система, що містить як алгоритмічні компоненти, так і людину, які повинні співпрацювати для досягнення спільної мети. У даному контексті розглядаються насамперед системи пояснення, тобто такі системи «людина – ШІ», у яких співпраця включає пояснення алгоритмічної частини системи (**explanandum**) пояснювальним компонентом (explanator) для людського партнера (explainee), що приводить до певної дії з боку людини [22].

Explanandum (об’єкт пояснення) означає те, що підлягає поясненню у системі. Зазвичай йдеться про модель (наприклад, глибоку нейронну мережу).

Explanator (той, хто пояснює) – компонент системи, що надає пояснення.

Explainee (той, кому пояснюють) – одержувач пояснень. Зазвичай ним є людина, проте це не обов’язково: пояснення можуть використовуватися й багатоагентних системах для взаємодії агентів без залучення людини.

Інтерпретовані моделі (interpretable models) – це методи машинного навчання, які являють більш структуровані поняття або дозволяють відстежувати причинно-наслідкові зв’язки; для їх пояснення не потрібно

додаткових методів, якщо лише структура чи зв'язки не є занадто складними для сприйняття конкретним користувачем.

Інтерпретоване машинне навчання (interpretable ML, iML) зосереджується на створенні інтерпретованих систем ШІ (інтерпретованих моделей).

Глибоке пояснення (deep explanation) означає поєднання методів глибинного навчання з іншими підходами для створення гібридних систем, які формують більш насичені уявлення про те, що саме «вивчила» глибока нейронна мережа, та дозволяють виділяти семантичні концепти [45, с. 21.; 56, с. 136].

У ході наукового пошуку також встановлено, що програми на основі ШІ поділяються на три основні групи:

- програми, що орієнтовано на здобувача освіти;
- програми, які орієнтовано на викладача;
- програми, що орієнтовано на систему

Програми, що орієнтовані на здобувачів освіти, використовуються для вивчення навчальних дисциплін, тоді як основним завданням програм, що орієнтуються на викладача є зменшення робочого навантаження та підвищення ефективності діяльності у специфічних автоматизованих процесах (адміністрування, оцінювання, надання зворотного зв'язку, виявлення плагіату тощо). Програми, що орієнтовані на систему – це інструменти, що забезпечують адміністраторів та керівників закладів освіти інформацією на інституційному рівні (наприклад, для моніторингу показників відсіву студентів у межах факультетів або університетів загалом).

З точки зору нашого дослідження, найбільш цікавими є перший та другий тип програмного забезпечення, які надають вибір широкого спектра інструментів на основі ШІ, покликаних полегшити діяльність як здобувачів освіти, так і викладачів. Використання ШІ в навчанні іноземних мов забезпечує здобувачам миттєву та високоперсоналізовану підтримку, що є ключовою основою персоналізованого навчання як одного з ідеалів сучасної педагогіки. У цьому аспекті інструменти на основі ШІ мають перевагу над викладачами-людьми, оскільки останні не здатні безперервно аналізувати результати

навчальної діяльності кожного окремого студента, діагностувати індивідуальні потреби, адаптувати навчальний контент та надавати обґрунтований зворотний зв'язок упродовж кількох секунд – і все це в умовах навчальної групи з дванадцяти й більше осіб. На відміну від цього, інструменти ШІ здатні збирати великі масиви даних про навчальний прогрес здобувачів, моделювати індивідуальні траєкторії навчання та відповідним чином адаптувати зміст освітніх матеріалів. Крім того, вони стимулюють прогрес студентів завдяки поетапному навчанню та миттєвому зворотному зв'язку. Отже, такі програми та застосунки можуть використовуватися викладачами як надзвичайно ефективні допоміжні засоби, оскільки звільняють їх від виснажливих і трудомістких завдань, наприклад, повторюваних вправ із граматики чи фонетики.

Отже, інструменти ШІ принципово відрізняються від традиційного підходу до розроблення онлайн- та вебкурсів. Вони є результатом багаторічних зусиль системних інженерів, фахівців з аналізу даних, статистиків, лінгвістів, когнітивних науковців, психологів, педагогів та інших експертів, спрямованих на створення освітніх систем, які допомагають викладачам і підтримують студентів у розвитку знань та гнучких навичок для світу, що постійно змінюється.

1.2. Сучасний стан впровадження штучного інтелекту в освіті

Надання студентам своєчасної навчальної підтримки розглядається як один із ключових чинників підвищення їхньої залученості та ефективності навчання у процесі самостійної роботи. Водночас попередні алгоритми, що ґрунтувалися на створенні стандартизованих відповідей, виявилися обмеженими, оскільки демонстрували слабку здатність до узагальнення в реальних освітніх умовах [40, с. 4481]. Поява великих мовних моделей (LLMs) стала революційним кроком у цьому напрямі.

Великі мовні моделі (Large Language Models, LLMs) становлять особливий клас систем штучного інтелекту, які навчаються на масивних корпусах текстів з метою опрацювання та відтворення людської мови. Їхня робота базується на

архітектурі трансформерів, що дозволяє враховувати не лише окремі слова, а й складні семантичні та синтаксичні взаємозв'язки у довгих відрізках тексту. Процес створення таких моделей зазвичай охоплює два етапи: переднавчання (pretraining), коли система вчиться прогнозувати наступні слова у різних контекстах, та донавчання (fine-tuning), під час якого модель адаптується для виконання конкретних завдань, наприклад перекладу, узагальнення чи відповіді на запитання. Завдяки цьому LLMs набули універсального характеру, адже можуть застосовуватися у широкому спектрі мовних задач – від створення пояснень і навчальних матеріалів до інтерактивної підтримки у навчальному процесі. Попри високий рівень продуктивності, вони мають низку обмежень: можливість продукувати невірогідні відомості (так звані «галюцинації»), відтворення упереджень, закладених у навчальних даних, а також значні вимоги до обчислювальних ресурсів і пам'яті під час використання [66, с. 187].

Завдяки можливостям налаштування LLMs для створення відповідей, подібних до людських, сучасні дослідження у сфері навчальної підтримки із використанням мовних моделей демонструють дуже цікаві результати. Такі системи здатні надавати студентам миттєву допомогу у вирішенні складних завдань, виправленні помилок, а також пояснювати незрозумілі аспекти чи пропонувати підказки.

Дослідження довели, що завдяки масштабним параметрам та різноманітному корпусу даних великі мовні моделі допомагають ефективно вирішити завдання без попереднього прикладу (zero-shot) у багатьох галузях, наприклад, математика, право, медицина, фінанси, мовознавство тощо [47, с. 27735].

До основних напрямків використання LLMs в освіті можна віднести програми спрямовані на:

- виправлення помилок;
- розв'язання завдань;
- confusion helper;
- допомогу викладачеві.

Програми, спрямовані на виправлення помилок передбачають надання студентам негайного зворотного зв'язку щодо їхніх помилок, що є особливо важливим на початкових етапах навчання. Науковці дослідили ефективність чотирьох стратегій підказок – zero-shot, zero-shot-CoT, few-shot та few-shot-CoT – у виправленні типових помилок в англійських текстах. Результати їхнього експерименту засвідчили значний потенціал LLMs у сфері автоматичної корекції, зокрема у виправленні простих орфографічних та граматичних помилок, які сучасні моделі усувають бездоганно [68, с. 195].

На відміну від підходів до розв'язання завдань та виправлення помилок, *confusion helper* не передбачають безпосереднього надання готових рішень. Їхня мета полягає у створенні за допомогою LLMs педагогічних підказок або настанов, які стимулюють студента самостійно знаходити правильні відповіді. Наразі існують стратегії генерації навідних запитань, використовуючи механізми керованого введення та навчання з підкріпленням, де цей інструмент є більш дієвим для застосування в математиці або фізиці, де необхідно розв'язувати текстову задачу.

Завдяки винятковим можливостям LLMs у логічному міркуванні та розв'язанні задач, програми, які орієнтовано на викладача дозволяють створити моделі, які надають змогу педагогам звільнитися від рутинних завдань і зосередити увагу на діяльності, яку не здатні замінити алгоритми машинного навчання, зокрема на безпосередньому проведенні занять. Наприклад, дієвою та ефективною функцією є створення запитань на роботу з текстом з подальшою перевіркою розуміння прочитаного. Особливої актуальності це набуває для викладачів, які викладають іноземну мову професійного спрямування, адже за допомогою ШІ можна знайти тексти, які відповідають спеціалізації та згенерувати вправи, які відповідають рівню мови та освітнім потребам. Використання модулів контролю генерації у процесі підказок надає змогу створювати питання зі зрозумілим формулюванням, єдиною правильною відповіддю та якісними дистракторами [44, с. 1244].

Щодо інструментів генерації навчального контенту, найбільш популярними є Curipod, який на основі введеної теми створює інтерактивні презентації з опитуваннями та завданнями; Diffit, що надає адаптовані навчальні ресурси для різних рівнів здобувачів освіти; MagicSchool, який містить понад 40 AI-інструментів для планування занять, перевірки робіт та створення матеріалів; Education Copilot, що пропонує готові шаблони освітніх завдань і планів; Nolej та Eduaide.ai, орієнтовані на створення курсів, інтерактивних матеріалів і систем підтримки вчителя; Khanmigo від Khan Academy, що виступає у ролі віртуального наставника й асистента.

До асистентів у викладанні можна віднести gotFeedback, який інтегровано у платформу gotLearning для аналізу навчальних результатів студентів. Онлайн-сервіс Grammarly з використанням LLM допомагає студентам покращувати академічне письмо, Goblin Tools орієнтований на підтримку нейрорізноманітних користувачів, а Read Along by Google на розвиток навичок читання на початковому рівні. ChatPDF дає змогу взаємодіяти з PDF-документами у формі діалогу, що полегшує доступ до змісту й робить його більш зручним для користувачів. LLM також дедалі частіше застосовуються для створення завдань різного рівня складності. Наприклад, QuestionWell автоматично генерує навчальні питання та варіанти відповідей; Formative інтегрує ChatGPT для формування завдань і підказок; Quizizz AI створює тести та адаптує їх до рівня студентів; Conker дозволяє створювати завдання на основі введеного тексту; Twee спеціалізується на допомозі викладачам англійської мови, генеруючи діалоги, тексти та вправи.

До інструментів для співпраці можна віднести summarize.tech, який автоматично створює стислий виклад лекцій та довгих відео, тоді як Parlay Genie генерує дискусійні запитання на основі теми або джерела (статті, відео), сприяючи формуванню навичок аргументованого обговорення [9; 19].

Разом із тим, існує і дещо інша класифікація використання продуктів ШІ для викладання та вивчення іноземної мови. Зокрема,

Великого значення наразі набуває автоматичне оцінювання відповідей, які стали найбільш ефективними з появою LLMs, адже вони дозволяють оцінити не тільки тести множинного вибору, але й відкриті завдання та есе. Експерименти показали, що LLM спершу аналізує матеріал і надає пояснення, а вже потім виставляє оцінку, супроводжуючи її коментарями для студентів [47, с. 27737].

Окрім вищезгаданих напрямів, дедалі більше уваги приділяється використанню LLMs у створенні навчальних ресурсів. Так, науковці наголошують на ефективному використанні LLMs для асинхронного конструювання курсів у сфері навчання дорослих та підвищення кваліфікації, GPT-4 – для оптимізації матеріалів курсу англійської як іноземної мови, інтегруючи «людський контроль» для перевірки точності та зрозумілості матеріалів, використання. Автори зазначають, що ChatGPT здатний значно спростити створення змістовних і контекстуально релевантних ресурсів, адаптованих до потреб здобувачів освіти [34, с. 79].

LLMs також надають змогу моніторити рівень знань студентів та персоналізувати навчальний контент. Моніторинг знань спрямовано на оцінювання рівня засвоєння матеріалу студентом на основі правильності його відповідей у процесі навчання. Натомість персоналізація контенту зосереджується на доборі індивідуалізованих навчальних матеріалів з урахуванням статусу навчання, уподобань та цілей здобувача освіти.

Сучасні підходи до використання LLM у моніторингу знань ґрунтуються на генерації допоміжної інформації як для текстів завдань, так і для даних про відповіді студентів. Наприклад, LLM можуть використовуватися для автоматичного виокремлення ключових понять із тексту запитань у графі «запитання–відповідь студента». Завдяки здатності LLM ефективно працювати з невідомими текстами, запропонований підхід є особливо результативним у сценаріях «холодного старту», коли даних про рівень студентів обмаль [50, с. 1613].

Щодо персоналізації контенту, наразі LLMs мають змогу на основі аналізу рівня знань здобувача освіти адаптувати умови задач під актуальні інтереси

(наприклад, додавати матеріалом з TikTok), що підвищує залученість і результати навчання. Окрім генерації навчального матеріалу, чат-орієнтовані LLMs можуть використовуватися для пояснення індивідуальних рекомендацій щодо навчання. Використання онтологічних інформаційних графів (Knowledge Graphs) як джерела контекстуальної інформації показало ефективність у формуванні переконливих відповідей для студентів, які ставлять запитання щодо рекомендованої освітньої траєкторії в системах інтелектуального тьюторства [46].

Використання чат-ботів у навчанні відкриває широкі можливості, адже вони здатні адаптувати відповіді до індивідуальних потреб здобувачів освіти, пропонуючи персоналізований зворотний зв'язок і підтримку. Завдяки цьому враховуються різні стилі навчання, темпи засвоєння та уподобання студентів. Чат-боти доступні цілодобово, що забезпечує безперервність освітнього процесу, зокрема для користувачів у різних часових поясах або з гнучким графіком. Інтерактивний характер таких систем підвищує залученість, дозволяючи моделювати діалоги, створювати навчальні сценарії та надавати миттєві відповіді. Окрім того, LLM-чат-боти можуть обробляти тисячі запитів одночасно, що робить їх масштабованим рішенням для освітніх установ. Вони також автоматизують рутинні завдання, наприклад перевірку простих завдань, дозволяючи викладачам зосередитися на творчій та аналітичній роботі. Прикладами є ChatGPT, Bing Chat, Google Bard, Perplexity, Pi Pi.ai [24; 46].

У ході дослідження встановлено, що актуальність дослідження ШІ в освітньому процесі обумовлена також:

можливістю генерування персоналізованих навчальних матеріалів: на основі відповідей, які студент дає під час навчання, адаптивні освітні системи формують його індивідуальний шлях засвоєння матеріалу. Деякі інструменти на основі ШІ можуть створювати навчальні матеріали, адаптовані для конкретного здобувача, курсу чи навчального закладу, включно з персоналізованими підручниками. Такі матеріали становлять альтернативу традиційним

підручниках, коли всі студенти курсу отримують лише один тип навчальних матеріалів.

наявністю інструментів машинного перекладу, коли комп'ютерне програмне забезпечення перекладає текст (усний чи письмовий) з однієї природної мови іншою. Довгий час використання МТ у навчанні мов було обмеженим через сумнівну якість перекладів. Проте новітні технології штучного інтелекту, зокрема нейронний машинний переклад, значно підвищили якість результатів. Безкоштовні вебсервіси (Google Translate, Translator Online, Foreign Word, Web Trance тощо) стали масово використовуваними. Хоча викладачі часто сприймають МТ як «обхід навчання» чи навіть порушення академічної доброчесності, дослідження показують, що заборона таких сервісів є малоефективною. Натомість викладачі мають навчати студентів правильного використання МТ, усвідомлюючи його переваги й обмеження;

можливістю використання AI-помічників у письмі, які на основі NLP та машинного навчання) допомагають користувачам у процесі письма: виправляють граматичні помилки, надають рекомендації, пропонують ресурси для самонавчання. У навчанні іноземних мов такі інструменти сприяють саморегуляції та автономії студентів. Приклади: Grammarly, ProWriting Aid, Textio, AI Writer, Essaybot;

доступністю мовних навчальних платформ і додатків на основі ШІ, які дедалі більше стають нормою у вивченні мов. Вони поєднують NLP, елементи гейміфікації, автоматичне розпізнавання та синтез мовлення, AI writing assistants тощо. Серед найпопулярніших – Duolingo, Busuu, Babbel, Memrise, Speexx. Водночас частина застосунків ґрунтується на застарілих підходах (граматико-перекладний метод, аудіо-лінгвальні вправи), що обмежує творчість і спонтанність студентів;

доступністю інтелектуальної віртуальної реальності (IVR), яка інтегрує чат-боти, розпізнавання мовлення, NLP, а також технології відстеження жестів і міміки. Студенти можуть практикувати спілкування з AI-аватарами, які імітують реальних носіїв мови, розвиваючи впевненість і комунікативні навички. Проте

IVR має ті самі проблеми, що й чат-боти: передбачувані сценарії діалогів, труднощі з інтерпретацією помилок та обмежена спонтанність [7; 64].

Розглядаючи сучасний стан впровадження ШІ необхідно звернутися до відношення викладачів до цього питання. У ході дослідження з'ясовано, що ставлення викладачів до ШІ залежить від віку, гендеру, участі в ІКТ-проєктах, педагогічного досвіду та уявлень про корисність цифрових інструментів у викладанні й науковій діяльності. На ставлення педагогів до освітніх технологій на основі ШІ суттєво впливають чинники довіри та когнітивних упереджень. Ті, хто схильні до «confirmation bias», частіше ігнорували інформацію, яка суперечила їхнім усталеним переконанням, і виявляють меншу готовність позитивно сприймати інновації. Багато педагогів наголошують на етичних викликах, які постають у зв'язку із використанням ШІ в освітньому процесі [23, с. 618; 51, с. 114].

Цікавим є той факт, що викладачі STEM-предметів у середній школі більш позитивно оцінюють використання системи штучного інтелекту, зазначаючи, що це сприяє розвитку академічного письма здобувачів освіти, створює потенціал для персоналізованого навчання, автоматизації рутинних завдань та формувального оцінювання, толі як викладачі вищої школи показали скоріше негативне ставлення до ChatGPT, зумовлене ризиками академічної недоброчесності (списування, плагіат), попри визнання переваг для планування занять та оцінювання. Отже, результати показали, що серед викладачів існує амбівалентність: одні вбачають у ШІ загрозу, інші – нові можливості, що актуалізує питання відкритих наукових дискусій щодо майбутнього використання генеративного ШІ в освіті [33, с. 4233; 32, с. 718].

На основі узагальнення наукової літератури було визначено також основні проблеми та виклики, які безпосередньо впливають на якість освітнього процесу. *Однією з найпомітніших проблем є підрив академічної доброчесності.* Використання студентами генеративних моделей типу ChatGPT або Claude під час виконання письмових завдань часто призводить до зростання випадків плагіату та несанкціонованої допомоги. Студенти можуть здавати роботи,

повністю створені ШІ, не засвоюючи при цьому навичок самостійного пошуку, критичного аналізу та формулювання аргументів. Це створює ризик зниження рівня академічної підготовки, особливо у сферах, де ключову роль відіграє аналітичне та творче мислення. Водночас викладачі стикаються зі складністю виявлення таких порушень, оскільки тексти, згенеровані сучасними моделями, дедалі важче відрізнити від робіт, створених людьми.

Другим важливим викликом є формування надмірної залежності від ШІ. Замість того щоб використовувати інструменти як допоміжні, частина студентів схильна повністю покладатися на них у підготовці есе, розв'язанні завдань та навіть під час підсумкових оцінювань. Дослідження показують, що така практика може призвести до поступового зниження здатності до самостійного мислення та креативності. Особливо вразливими до цього є студенти, які навчаються іноземною мовою або мають слабші академічні базові навички. У таких випадках ШІ виконує компенсаторну, але не розвивальну функцію, що поглиблює освітню нерівність.

Наступною проблемою є посилення цифрової нерівності. Якість взаємодії зі ШІ значною мірою залежить від рівня цифрових навичок користувача, мовних особливостей та технічного доступу. Студенти з обмеженим доступом до сучасних технологій або повільним інтернетом або ті, хто використовує мови, менш представлені в тренувальних даних моделей можуть отримувати менш якісні або неточні відповіді. Це створює ризик, що інноваційні технології, замість розширення освітніх можливостей, навпаки поглиблюватимуть чинні соціальні та регіональні диспропорції.

Окрему увагу необхідно приділити питанням конфіденційності та безпеки даних. Сучасні освітні сервіси на основі ШІ часто збирають і зберігають великі обсяги персональної інформації про студентів, включно з навчальними профілями, результатами оцінювання та комунікацією з системою. Недостатня прозорість політик обробки даних, використання сторонніх платформ та відсутність чітких механізмів видалення або контролю даних з боку користувачів створюють суттєві ризики витоку або несанкціонованого доступу. Особливо

вразливими є освітні заклади, які не мають власної технічної інфраструктури й покладаються на комерційні продукти з непрозорими алгоритмами.

Ще одним практичним викликом є обмежена готовність педагогічних колективів до ефективного впровадження ШІ. Дослідження свідчать, що значна частина викладачів не має достатньої кваліфікації або методичних матеріалів для інтеграції ШІ в навчальний процес у педагогічно виважений спосіб. Часто використання технологій зводиться до поверхневих експериментів або адміністративних рішень без глибокого переосмислення методів навчання, що призводить до фрагментарного ефекту від нововведень [3; 4; 64].

Підсумовуючи, застосування ШІ в освіті супроводжується комплексом практичних викликів, які виходять за межі технічних аспектів. Вони стосуються як академічних цінностей, так і питань цифрової рівності, конфіденційності та готовності освітніх інституцій до змін. Подолання цих проблем потребує розроблення чітких етичних та організаційних політик, підвищення цифрової грамотності студентів і викладачів, а також створення механізмів відповідального та усвідомленого використання ШІ.

1.3. Педагогічні передумови використання штучного інтелекту у викладанні іноземних мов

Використання штучного інтелекту в освіті вимагає перегляду методологічних засад організації навчального процесу. Наразі система освіти поступово трансформується від орієнтованої на викладача до студентоцентрованої із широким використанням інтерактивної та комунікативної компонентів, що вимагає поєднання педагогічних інноваційних підходів із цифровими технологіями, що дає змогу створювати гнучкі освітні моделі, у яких штучний інтелект виконує роль інструмента підтримки, розвитку та персоналізації навчання.

На основі узагальнення наукової літератури було визначено основні передумови ефективного впровадження ІІІ в освітній процес, до яких відносяться:

- методична передумова;
- технічна передумова;
- психолого-педагогічна передумова;
- організаційно-дидактична передумова

У ході наукового дослідження встановлено, що однією із важливих методичних передумов для використання ІІІ в освітньому процесі є комунікативний підхід, який набуває особливого значення під час викладання та вивчення іноземних мов. Це пов'язано з тим, що комунікативна методика спрямована на формування здатності до реального мовленнєвого спілкування [10; 18].

У межах комунікативного підходу дуже важливо розуміти необхідність студентоцентрованої моделі освіти, у якій здобувач знань стає активним суб'єктом, а не пасивним отримувачем інформації. Штучний інтелект у цьому контексті виконує функцію персонального освітнього партнера, який допомагає студенту самостійно визначати темп навчання, вибирати джерела інформації та здійснювати самооцінювання. Використання систем аналізу освітніх даних дозволяє адаптувати навчальний контент під потреби конкретного учня, враховуючи його сильні та слабкі сторони. Таким чином, роль викладача поступово трансформується – від єдиного джерела знань до фасилітатора та наставника, що координує індивідуальні освітні траєкторії. Така модель не лише підвищує автономність студентів, а й формує у них відповідальність за власне навчання, що є фундаментальною вимогою сучасного інформаційного суспільства [6, с. 49].

Не менш важливим методичним орієнтиром виступає підтримка інтерактивного та змішаного навчання (blended learning). Традиційні освітні практики, засновані на очному спілкуванні, інтегруються з онлайн-ресурсами, цифровими платформами та штучним інтелектом. Такий підхід забезпечує

гнучкість, коли частина навчального процесу відбувається в аудиторії, а інша – у віртуальному середовищі. ШІ при цьому здатен підсилити ефективність *blended learning* завдяки інтерактивним інструментам: адаптивним системам навчання, платформам для створення індивідуальних завдань, автоматизованому оцінюванню й навіть інтелектуальним помічникам, які супроводжують студента у процесі виконання завдань. Особливе значення має можливість формування інтерактивних сценаріїв навчання, що дозволяє поєднувати теоретичні знання з практикою, а також активно залучати студентів до співпраці у віртуальному просторі [35, с. 27].

Отже, методичні передумови використання ШІ в освіті окреслюють якісно новий підхід до організації навчального процесу. По-перше, орієнтація на комунікативний підхід сприяє підвищенню мовленнєвої компетентності та наближенню навчання до реальних умов спілкування. По-друге, студентоцентрована модель робить студента активним учасником освітнього процесу, а викладача – наставником і координатором. По-третє, інтеграція ШІ у формат *blended learning* дозволяє поєднати найкращі практики традиційної та цифрової освіти, створюючи нові можливості для персоналізації та індивідуалізації навчання.

У сучасному освітньому середовищі *технічні передумови* відіграють ключову роль у забезпеченні ефективного навчального процесу. Насамперед, це наявність доступу до цифрової інфраструктури, що включає комп'ютери, мобільні пристрої, високошвидкісний інтернет та хмарні сервіси. Безперобійний доступ до цифрових ресурсів створює умови для реалізації дистанційного та змішаного навчання, а також сприяє формуванню цифрової компетентності учасників освітнього процесу.

Другим важливим чинником є використання адаптивних систем навчання, здатних підлаштовуватися під індивідуальні потреби студента. Такі системи базуються на алгоритмах штучного інтелекту, що аналізують прогрес учня, його стиль навчання та рівень засвоєння матеріалу, і відповідно пропонують

персоналізовані траєкторії навчання. Це дозволяє підвищити мотивацію, залученість та академічну успішність студентів.

Для ефективного впровадження ІІІ освітній процес необхідна також низка чинників, які забезпечують не лише технічну реалізацію, а й педагогічну доцільність використання інтелектуальних систем. До них можна віднести:

цифрову інфраструктуру, до якої належить наявність стабільного доступу до інтернету, сучасних комп'ютерів, мобільних пристроїв та хмарних сервісів, що є базовою умовою для функціонування ІІІ. Освітні заклади мають бути оснащені технікою, здатною підтримувати обчислювальні процеси, необхідні для роботи адаптивних платформ, чат-ботів, аналітичних систем тощо;

інтеграцію адаптивних освітніх платформ, що дозволяє ІІІ створювати персоналізовані траєкторії навчання, аналізуючи стиль засвоєння матеріалу, темп роботи та прогрес студента. Такі адаптивні системи як Smart LMS або AI-тренажери, забезпечують гнучке налаштування контенту відповідно до потреб здобувача освіти, що підвищує мотивацію та ефективність навчання;

інклюзивність та доступність, адже ІІІ системи підтримують інклюзивну освіту, адаптуючи контент для студентів з особливими освітніми потребами. Наприклад, голосові асистенти, перекладачі жестової мови, генератори субтитрів – усе це сприяє рівному доступу до знань [7; 10; 12].

Під час впровадження ІІІ в освітній процес важливо також враховувати *психолого-педагогічні передумови*, які забезпечують не лише технічну реалізацію, а й гуманістичну спрямованість освітніх інновацій. Ключовою складовою у цьому випадку є психологічна готовність учасників освітнього процесу – здобувачів освіти і педагогів – до взаємодії з інтелектуальними системами. Ця готовність включає не лише базову цифрову грамотність, а й здатність до адаптації, відкритість до інновацій, сформоване критичне мислення. Як зазначають науковці у дослідженні про академічну доброчесність, позитивне ставлення до ІІІ корелює з підвищенням мотивації до навчання, розвитком самостійності та академічної успішності студентів. Водночас надмірна

автоматизація навчального процесу може призвести до зниження рівня рефлексії, що потребує педагогічного супроводу та контролю [11, с. 47].

Педагогічна концептуалізація ролі ІІІ в освіті має базуватися на принципах конструктивізму, де студент виступає активним учасником навчального процесу, а технології – засобом персоналізації, діагностики та розвитку. ІІІ не повинен замінювати викладача, а має доповнювати його, розширюючи можливості для індивідуалізації навчання. Як зазначає Європейська комісія у своїх етичних рекомендаціях, емоційна складова навчання, міжособистісна взаємодія та підтримка не можуть бути повністю відтворені алгоритмами. Тому роль педагога залишається ключовою у формуванні гуманістичного освітнього середовища [25; 26].

Іншою важливою складовою є забезпечення психологічної безпеки студентів при використанні штучного інтелекту. Адаптивні системи мають враховувати індивідуальні особливості, темп навчання, рівень тривожності, мотивації та когнітивні стилі. Психологічний комфорт, емоційна підтримка та створення позитивного навчального середовища є необхідними умовами для гармонійного розвитку особистості в умовах цифрової трансформації. Отже, ІІІ має доповнювати, а не витіснити людське спілкування, зберігаючи гуманістичну сутність освіти [13, с. 25].

Важливо також враховувати соціальні аспекти впровадження ІІІ. Освітні технології мають бути інклюзивними, доступними для студентів з різними освітніми потребами. Інтелектуальні системи можуть адаптувати контент для осіб з порушеннями зору, слуху, моторики, забезпечуючи рівний доступ до знань. Проте це потребує не лише технічної реалізації, а й педагогічної чутливості до потреб кожного студента. Як зазначає UNESCO, ІІІ має сприяти соціальній справедливості, а не поглиблювати освітню нерівність [69, с. 45].

Етичні аспекти використання ІІІ в освіті є ще однією важливою психолого-педагогічною складовою. Педагоги мають формувати у студентів критичне ставлення до результатів, отриманих за допомогою інтелектуальних систем, розвивати навички етичного використання технологій та академічної

доброчесності. Це особливо актуально в умовах зростання доступу до генеративних моделей, які можуть бути використані як для навчання, так і для порушення принципів чесності. Відповідно, психолого-педагогічна підготовка викладачів має включати знання про принципи роботи ШІ, його можливості та обмеження, а також навички інтеграції технологій у навчальні стратегії.

Професійна підготовка педагогів до роботи з ШІ є критично важливою. Вони мають бути не лише користувачами, а й критичними аналітиками ШІ-систем. Це передбачає розуміння алгоритмічної логіки, знання про обробку освітніх даних, навички роботи з адаптивними платформами. Зокрема, сучасна педагогічна освіта має включати модулі з цифрової етики, управління освітніми даними та критичного аналізу технологій. Без цього ШІ може стати не інструментом розвитку, а джерелом педагогічних ризиків [1, с. 113].

Окрему увагу слід приділити формуванню емоційного інтелекту в умовах цифрової освіти. Взаємодія з ШІ не повинна знижувати рівень емпатії, комунікативних навичок, здатності до співпереживання. Психолого-педагогічна модель має передбачати баланс між технологічною ефективністю та емоційною глибиною навчального процесу. Це особливо важливо в контексті дистанційного навчання, де ризик емоційної ізоляції студентів значно зростає.

Таким чином, психолого-педагогічні передумови використання ШІ в освіті охоплюють широкий спектр факторів – від індивідуальної готовності до інновацій, етичної свідомості, емоційної безпеки, до професійної компетентності педагогів. Вони формують основу для створення освітнього середовища, де технології працюють на розвиток людини, а не навпаки. ШІ має стати не заміною людського інтелекту, а його продовженням – інструментом, що розширює можливості навчання, зберігаючи при цьому гуманістичну сутність освіти.

Цифрова трансформація освіти, зокрема впровадження штучного інтелекту (ШІ), вимагає не лише технічної модернізації освітнього середовища, а й глибокої професійної переорієнтації педагогів. Успішне використання ШІ в навчальному процесі залежить від рівня професійної готовності викладача, його

цифрової компетентності, педагогічної майстерності та здатності критично взаємодіяти з інтелектуальними системами.

Однією з ключових передумов є підготовка вчителя до роботи з новими технологіями. Це передбачає не лише базову цифрову грамотність, а й розуміння принципів функціонування ШІ, його можливостей та обмежень. Сучасні освітяни мають опанувати нові цифрові компетентності, що включають здатність інтегрувати ШІ у навчальні практики, використовувати його для оцінювання, адаптації контенту та підтримки індивідуального навчання. Водночас педагог має зберігати контроль над процесом навчання, не передаючи ключові функції алгоритмам [52, с. 138; 70].

Як зазначає European Schoolnet, взаємодія з ШІ вимагає від педагога здатності організувати навчальне середовище, де студенти самостійно досліджують, аналізують і критично осмислюють інформацію, отриману з цифрових джерел. Викладач має не лише спрямовувати навчання, а й забезпечувати етичну та безпечну взаємодію з технологіями [27].

Особливу увагу слід приділити розвитку вміння критично оцінювати результати, які надає ШІ. Це стосується, зокрема, перевірки правильності перекладів, граматики, фактів, логіки відповідей, що генеруються інтелектуальними системами. Як зазначено в етичних рекомендаціях Європейської комісії (2022), педагоги мають навчати студентів не сприймати результати ШІ як абсолютну істину, а розглядати їх як інструмент, що потребує людської перевірки та осмислення. Такий підхід сприяє формуванню критичного мислення, інформаційної грамотності та академічної доброчесності.

Професійна підготовка викладачів до роботи з ШІ має бути системною та міждисциплінарною. Вона повинна включати не лише технічні навички, а й знання з етики, педагогіки, психології цифрової взаємодії. Як показує досвід університетів Фінляндії та Естонії, ефективними є моделі безперервного професійного розвитку, що поєднують лекції, практичні тренінги, кейс-аналізи та колективне обговорення освітніх сценаріїв з використанням ШІ. Такий підхід

дозволяє педагогам не лише опанувати інструменти, а й усвідомити їхню роль у трансформації освітнього процесу [25].

Організаційно-дидактичні передумови визначають рамки, у межах яких ІІІ може бути ефективно інтегрований у навчальні плани, забезпечуючи якісне та гуманістичне навчання. Першим кроком до ефективного використання ІІІ є його інтеграція у робочі програми. Це передбачає включення інтелектуальних інструментів у зміст дисциплін, формування цілей, що враховують можливості ІІІ, та розробку завдань, які стимулюють активну взаємодію з технологіями. Як зазначає European Commission (2022), навчальні плани мають бути адаптовані до нових реалій, де ІІІ виступає не лише засобом автоматизації, а й партнером у навчанні. Особливо це актуально для викладання іноземних мов, де ІІІ може підтримувати розвиток мовленнєвих навичок, граматики, лексики та аудіювання [25].

Важливою дидактичною передумовою є вибір форм використання ІІІ, які є педагогічно виправданими. Серед них – симуляційні діалоги, автоматизоване оцінювання, тренування вимови, адаптивні тести, генерація контекстуальних вправ. Наприклад, платформи на основі ІІІ можуть моделювати реальні комунікативні ситуації, дозволяючи студентам практикувати мовлення у безпечному середовищі. Як зазначено у дослідженні Meurers et al. (2023), використання NLP-моделей у навчанні іноземних мов дозволяє створювати персоналізовані завдання, що враховують рівень володіння мовою, типові помилки та стиль навчання студента [20, с. 49].

Однак ефективне використання ІІІ не передбачає повної заміни традиційних методів викладання. Навпаки, організаційно-дидактична передумова має забезпечувати поєднання технологічних інструментів із класичними формами навчання – фронтальними заняттями, груповою роботою, дискусіями, проєктною діяльністю. Як зазначає UNESCO, ІІІ має доповнювати педагогічну практику, зберігаючи роль викладача як наставника, фасилітатора та модератора навчального процесу. Такий підхід дозволяє зберегти емоційний

компонент навчання, міжособистісну взаємодію та розвиток критичного мислення [69].

Організаційно-дидактичні передумови також включають забезпечення технічної підтримки, підготовку викладачів, адаптацію навчального середовища. Освітні заклади мають створювати умови для безперервного професійного розвитку педагогів, впровадження інноваційних методик та етичного використання ШІ. Як показує досвід країн ЄС, успішна інтеграція ШІ в освіту можлива лише за умови системного підходу, що поєднує педагогічну експертизу, технологічну інфраструктуру та нормативну підтримку.

Узагальнюючи розгляд психолого-педагогічних передумов використання штучного інтелекту в освітньому процесі, слід наголосити на тому, що ефективна інтеграція ШІ в освіту можлива лише за умови комплексного підходу, що поєднує технічну готовність, педагогічну майстерність, етичну відповідальність і дидактичну доцільність. ШІ є не самоціллю, а інструментом, який має працювати на розвиток особистості, підтримку викладача та розширення освітніх можливостей. Його впровадження потребує не лише модернізації інфраструктури, а й переосмислення ролі педагога, оновлення навчальних програм, формування критичного мислення та збереження гуманістичних засад освіти. Лише за таких умов штучний інтелект стане не заміною, а партнером у навчанні – інтелектуальним помічником, що сприяє глибшому засвоєнню знань, розвитку автономії та формуванню компетентностей XXI століття.

Висновки за Розділом 1

У розділі розглядаються теоретичні питання впровадження штучного інтелекту в освітній процес, узагальнено сутність та класифікацію технологій штучного інтелекту, проаналізовано сучасний стан впровадження ШІ в освітній процес та визначено педагогічні передумови впровадження ШІ в освітній процес.

Установлено, що наразі не існує єдиного визначення штучного інтелекту як наукової категорії, через його широке використання та міждисциплінарність досліджень. Наразі ШІ розглядають як комп'ютери або комп'ютерні системи, які

імітують когнітивні функції, які зазвичай пов'язані з людським розумом; певний набір комп'ютерних програм, які спрямовані на вирішення когнітивних завдань тощо.

Визначено основні складові, які використовуються в освітньому процесі (розуміння, експлікативність, прозорість, інтерактивність, зрозумілість, система «людина-ШІ», explanandum, explanator, explantee) та класифікацію використання ШІ в освіті (програми, що орієнтовані на здобувача освіти, програми, що орієнтовано на викладача; програми, що орієнтовано на систему).

Важливим кроком до персоналізації навчання, підвищення його ефективності та доступності стало впровадження великих мовних моделей (LLMs). Завдяки здатності до генерації контекстуально релевантних відповідей, автоматичного оцінювання, створення навчальних матеріалів і підтримки студентів у реальному часі, LLMs відкривають нові можливості для трансформації освітніх практик. Їхнє застосування дозволяє не лише оптимізувати роботу викладачів, а й сприяти глибшому засвоєнню знань здобувачами освіти.

Сучасне впровадження штучного інтелекту в освіті демонструє значний потенціал для трансформації навчального процесу. Великі мовні моделі та спеціалізовані AI-інструменти сприяють персоналізації навчання, автоматизації рутинних завдань, створенню адаптивних матеріалів і розвитку академічних навичок студентів. Особливо ефективним є застосування ШІ у викладанні іноземних мов, де технології підтримують автономію здобувачів освіти, покращують якість письма та забезпечують доступ до релевантного контенту.

Водночас використання ШІ супроводжується низкою викликів, серед яких – ризики академічної недобросовісності, цифрової нерівності, надмірної залежності від технологій та етичні дилеми. Ставлення викладачів до ШІ залишається неоднозначним, що свідчить про потребу в професійному розвитку, науковому діалозі та формуванні чітких політик відповідального використання. Подальше впровадження ШІ в освіті має базуватися на принципах педагогічної доцільності, етичності та інклюзивності.

Узагальнено педагогічні передумови впровадження ШІ в навчальний процес (методична передумова; технічна передумова; психолого-педагогічна передумова; організаційно-дидактична передумова). Методичною основою є комунікативний підхід, адже під час вивчення іноземних мов важливо формувати навички реального мовленнєвого спілкування. У поєднанні зі студентоцентрованою моделлю та принципами змішаного навчання, штучний інтелект сприяє гнучкій, персоналізованій та інтерактивній організації навчання, де студент стає активним учасником освітньої взаємодії. Технічні передумови, зокрема доступ до цифрової інфраструктури та інтеграція адаптивних систем навчання, є визначальними чинниками для ефективного впровадження штучного інтелекту та забезпечення персоналізованого, інклюзивного й результативного навчального процесу. Психолого-педагогічні передумови впровадження ШІ в освіті передбачають створення гуманістичного освітнього середовища, де технології доповнюють, а не замінюють міжособистісну взаємодію, сприяючи розвитку критичного мислення, емоційного інтелекту та академічної доброчесності.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

2.1. Інтеграція штучного інтелекту у навчання аудіювання, читання, письма та говоріння

Впровадження інструментів на основі штучного інтелекту для розвитку мовних навичок відкривають нові перспективи для студентоорієнтованого навчання та інтерактивної взаємодії. За умови дотримання педагогічних передумов, висвітлених в параграфі 1.3, такі платформи стають дієвими помічниками в організації навчального процесу майже на будь-якому етапі вивчення мови та будь-яким віковим діапазоном.

Адаптивні алгоритми платформ ШІ допомагають викладачеві проаналізувати індивідуальні потреби студентів, пропонуючи автентичні аудіо- та відео матеріали, а також завдання, які відповідають освітнім потребам. Розглянемо можливості ШІ у формуванні кожної з чотирьох мовних компетентностей: говоріння, письма, аудіювання та читання [5; 8; 41]

У ході дослідження встановлено, що платформи на базі штучного інтелекту пропонують багато можливостей для розвитку навичок *читання*, адже дозволяють без великих затрат часу адаптувати навчальний матеріал та добрати тематично релевантні тексти. Зазначимо, що це особливо актуально для тих, хто вивчає англійську мову професійного спрямування. Це пов'язано з тим, що наразі існує багато цікавих та корисних підручників загальної англійської мови, адаптованих для різних рівнів та вікових категорій, тоді як англійська професійного спрямування є набагато вузькою нішею, що ускладнює добір дієвих навчальних матеріалів.

Як зазначають І. Холомогорцева та О. Матвійчук, штучний інтелект може автоматично змінювати рівень складності тексту, зберігаючи при цьому змістову цілісність. До того ж вбудовані функції лексичних підказок, можливість контекстуального перекладу сприяють глибшому розумінню навчального

матеріалу. Генератори текстів, коректори граматики та стилю, а також системи автоматичного оцінювання письмових робіт сприяють формуванню академічної грамотності та розвитку критичного мислення. Водночас інтеграція ІІІ у навчальні платформи дозволяє створювати динамічні вправи, що поєднують читання, вивчення активної лексики, письмо та аналіз, забезпечуючи комплексний підхід до формування мовної компетентності [17, с. 55].

Для розвитку читання наразі існує багато платформ, які мають власні особливості та цільову аудиторію та дозволяють викладачу диверсифікувати навчальний матеріал або адаптувати його під рівень володіння мовою студентів. Серед них можна виділити:

Read Along by Google, що розроблена для тих, хто володіє англійською мовою на рівні А1-А2 [58];

Rewordify, функціонал якої спрямовано на спрощення складних текстів, творення інтерактивних словників та вправ на читання [62];

Readtheory, яка розрахована на різні рівні мови, починаючи від А1 до просунутих [60]

Необхідно зазначити, що *Read Along by Google* має дуже цікавий та привабливий для дітей та початківців інтерфейс і голосового помічника, який допомагає прочитати невеликі та нескладні тексти. На платформі представлено елементи гейміфікації: коли користувачі правильно виконують завдання, вони отримують бали та підвищують власний рівень. Якщо виникають труднощі в читанні того чи іншого слова можна нажати на голосового помічника, який допоможе з вимовою слова. На платформі представлено багато цікавих та інтерактивних текстів рівня А1-А2 на теми загального вжитку (*My Working Day*, *My Day Off*, *My Friends*, *Weather* тощо) за допомогою яких здобувачі освіти можуть розвивати навички читання та вивчати нові лексичні одиниці. Наприклад, на першому рівні є історія “*My very own scooter*”, яка представлена малими блоками тексту і вправами на розуміння прочитаного матеріалу. Див. Зображення 2.1.

Зображення 2.1. Історія “My very own scooter”

The screenshots illustrate the following steps in the 'My Very Own Scooter' program:

- Top Left:** Title page 'My Very Own Scooter' with a character illustration and metadata.
- Top Right:** Adam taking two round slices of cucumber from a plate. Text: 'Adam took two round slices of cucumber from the plate. Then he laid them on a piece of paper.'
- Middle Left:** Adam looking at the cucumber slices. Text: 'They look like wheels.'
- Middle Right:** A comprehension question: 'The slices of cucumber looked like ____.' with options 'wheels' and 'paper'. 'wheels' is selected.
- Bottom Left:** Adam drawing a line to connect the wheels and a straight line for the handlebar. Text: 'He drew a line to connect the wheels. Then he drew a straight line up for the handlebar.'
- Bottom Right:** Adam using spaghetti for the hand grips. Text: 'Then, he used some spaghetti for the hand grips.'

[58]

Отже, Read Along by Google є ефективним помічником викладача, який не тільки розвиває базові навички читання, але й формує позитивний емоційний досвід роботи з текстом. Завдяки віртуальній динаміці, зрозумілому та чіткому голосовому супроводу та поступовим рівням ускладнення текстів, платформа створює атмосферу безпечного занурення у читання, що особливо важливо для здобувачів освіти з низьким рівнем впевненості. Крім того, вона дозволяє вчителю відстежувати прогрес здобувачів освіти, виявляти типові труднощі та адаптувати подальші завдання відповідно до індивідуальних потреб. Такий підхід сприяє не лише технічному вдосконаленню навичок, а й розвитку мотивації, самостійності та емоційної стійкості в процесі навчання.

Для розвитку навичок читання професійного спрямування ефективними платформами є *Rewordify* та *Readtheory*.

Rewordify – це безплатний онлайн-інструмент, що сприяє розвитку навичок читання, навчання та викладання. Платформа пропонує такі можливості:

- автоматичне спрощення складних професійних текстів англійською мовою, що сприяє полегшенню їх розуміння та прискорює опрацювання матеріалу;

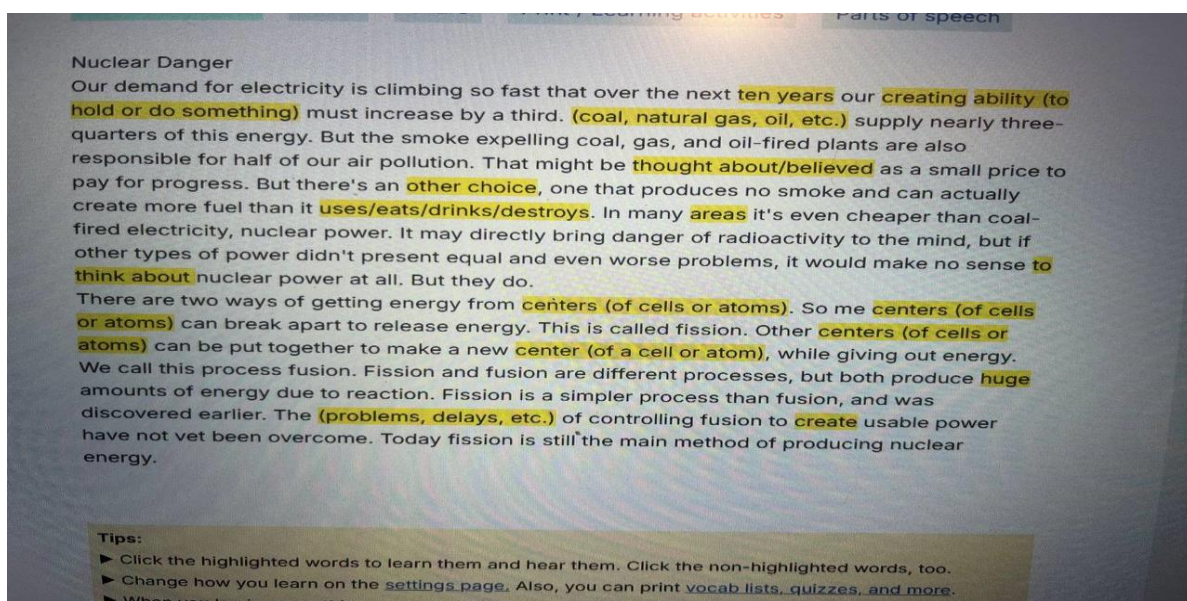
- формування словника;

- підтримка викладачів щодо створення нових навчальних матеріалів, що дозволяє зекономити час для підготовки до занять;

- покращення результатів навчання через оригінальний підхід до опрацювання текстів та розвиток мовної компетентності.

Проілюструємо спрощення тексту «Nuclear Danger» за допомогою платформи. Оригінальний текст представлено у Додатку А, а спрощена версія представлена на Зображенні 2.2.

Зображення 2.2. Спрощена версія тексту «Nuclear Danger»

Жовтим кольором виділені запропоновані системою симпліфікації тексту. Платформа також дозволяє викладачу згенерувати різні формати вправ, які спрямовані як на вивчення різних частин мови, так і на розуміння прочитаного. Результати, згенеровані системою, представлено на Зображенні 2.3.:

Зображення 2.3. Ілюстрація функціоналу платформи Rewordify

Legend: Click the legend words to toggle highlighting. Click them on the page.

Noun Pronoun Verb Adjective Adverb Conjunction Preposition Article Interjection

Nuclear Danger

Our demand for electricity is climbing so fast that over the next decade our generating must increase by a third. Fossil fuels supply nearly three-quarters of this energy. But smoke, burning coal, gas, and oil-fired plants are also responsible for half of our air. That might be considered as a small price to pay for progress. But there is an alternative that produces no smoke and can actually create more fuel than it consumes. In many ways, it's cheaper than coal-fired electricity, nuclear power. It may directly bring danger, radioactivity to the mind, but other types of power did not present equal and even we consider, it would make no sense to consider nuclear power at all. But they are. There are two ways of getting energy from nuclei. So the nuclei can break apart to release energy. This is called fission. Other nuclei can be put together to make a new nucleus and release energy. We call this process fusion. Fission and fusion are different processes, both release enormous amounts of energy due to reaction. Fission is a simpler process, fusion, and we discover earlier. The difficulties of controlling fusion to produce power have not yet been overcome. Today fission is still the main method of producing energy.

Quiz: For each difficult word or phrase, circle the correct definition.

- decade:
  - ten years
  - to think about
  - ability to hold or do something
  - (problems, delays, etc.)
- generating:
  - (problems, delays, etc.)
  - ability to hold or do something
  - creating
  - ten years
- capacity:
  - ability to hold or do something
  - centers (of cells or atoms)
  - (coal, natural gas, oil, etc.)
  - center (of a cell or atom)
- fossil fuels:
  - to think about
  - (coal, natural gas, oil, etc.)
  - ten years
  - (problems, delays, etc.)
- considered:
  - center (of a cell or atom)
  - to think about
  - ten years
  - thought about/believed
- alternative:
  - uses/eats/drinks/destroys
  - other choice
  - to think about
  - huge

[62]

Платформа *Rewordify* має розглядатися виключно як допоміжний інструмент у діяльності викладача, а не як самостійне джерело навчального контенту. Її основна функція – автоматичне спрощення складних англійських текстів, що може значно полегшити процес читання для здобувачів освіти з різним рівнем мовної підготовки. Водночас результати, які генерує система, потребують обов'язкової перевірки та корекції з боку фахівця, оскільки алгоритми не завжди враховують контекстуальні, стилістичні та дидактичні особливості навчального матеріалу. Викладач має адаптувати спрощений текст до цілей заняття, забезпечити відповідність лексики рівню студентів та інтегрувати його у загальну структуру уроку. Таким чином, *Rewordify* може стати ефективним інструментом у руках педагога, за умови його критичного та методично обґрунтованого використання.

Продовжити роботу над темою можна за допомогою платформи *Readtheory*, яка доповнить та розширить знання та уміння здобувачів освіти. Нижче представлено текст «*Nuclear Energy: A Powerful Alternative*» та вправи, запропоновані системою:

Nuclear Energy: A Powerful Alternative

Nuclear energy is a modern way to produce electricity. It does not burn fuel like coal or gas, so it does not pollute the air. This makes it a cleaner option for the environment. Many countries use nuclear power to reduce carbon emissions and fight climate change. However, nuclear energy also has risks. Power plants must be very safe, because they use radioactive materials. If something goes wrong, it can be

dangerous for people and nature. That is why scientists and engineers work hard to make nuclear technology safe and reliable.

Comprehension Questions

1. Why is nuclear energy considered cleaner than coal or gas?

- a. It uses water instead of fuel
- b. It is cheaper to produce
- c. It does not release harmful gases
- d. It creates more electricity

Explanation: c. The passage states that nuclear energy does not burn fuel and does not release harmful gases, making it cleaner.

2. What is one reason countries use nuclear power?

- a. To reduce carbon emissions
- b. To stop using electricity
- c. To replace solar energy
- d. To increase fuel prices

Explanation: a. The passage explains that nuclear power helps reduce carbon emissions and fight climate change.

3. What is the main risk of nuclear energy?

- a. It can be dangerous if something goes wrong
- b. It is expensive to build power plants
- c. It uses too much water
- d. It produces less electricity than other sources

Explanation: a. The passage mentions that radioactive materials can be dangerous if not handled safely.

Отже, платформа *ReadTheory* пропонує зручний формат тренувальних завдань, які легко інтегруються у різні етапи навчального процесу, починаючи від коротких warming-up activities до домашніх завдань і корекційних блоків. Система поступово підводить здобувачів освіти до завдань відповідного рівня складності, забезпечуючи миттєвий зворотний зв'язок і базові елементи гейміфікації (наприклад, нарахування балів чи участь у змаганнях). Інтерфейс

дозволяє викладачу відстежувати індивідуальний та груповий прогрес. Безплатна версія є цікавою для індивідуального використання або роботи з невеликими групами. Водночас платформа має певні обмеження: обмежену прозорість адаптивної моделі (яку варто сприймати як орієнтир, а не як діагностичний інструмент), монотонність формату з вибором правильної відповіді без додаткових активностей, а також відсутність офіційного переліку пристроїв і браузерів, що підтримують роботу системи [59; 70].

Розглянемо тепер роль ШІ платформ у розвитку *усного мовлення*, яке має вирішальне значення для повноцінної участі в академічному, професійному та соціальному середовищі, особливо в умовах глобалізованого світу. Здатність вільно висловлюватися англійською, яка визнається мовою міжнародного спілкування, безпосередньо пов'язана з розширенням освітніх і кар'єрних перспектив і відіграє важливу роль на будь-якому рівні освіти. Водночас здобувачі освіти часто постають перед труднощами у формуванні цієї компетенції, зокрема через обмежений доступ до регулярної, змістовної практики усного мовлення в традиційному аудиторному форматі та у взаємодії з реальними співрозмовниками. Хоча парна комунікативна практика є базовим елементом методики навчання мов, її ефективність часто знижується через нерівномірний рівень володіння мовою серед учасників, нестабільну якість зворотного зв'язку та обмежену доступність партнерів для. Крім того, такі емоційні чинники як страх говоріння або невпевненість, додатково знижують мотивацію до участі, поглиблюючи розрив між навчальними завданнями та реальними комунікативними потребами. Ці виклики актуалізують потребу в інноваційних, масштабованих рішеннях для розширення можливостей практики усного мовлення [20, с.46; 21, с. 542].

Останні досягнення у сфері штучного інтелекту сприяли створенню чат-ботів з елементами ШІ, здатних моделювати діалоги, наближені до людських. Такі безплатні сервіси як Talkpal.ai, ELSA Speak, Duolingo чи Speak AI не просто автоматизують тренування, а створюють умови для занурення у мовне середовище, де здобувач освіти взаємодіє з адаптивною системою, що реагує на

його темп, помилки та інтонаційні особливості. Такі інструменти дозволяють формувати не лише технічну правильність мовлення, а й комунікативну впевненість, що особливо важливо в умовах дистанційного або змішаного навчання. Водночас їх ефективність залежить від педагогічного супроводу: саме викладач має інтегрувати ці ресурси у навчальний процес, критично оцінюючи їхню відповідність рівню студентів, навчальним цілям і контексту використання [15, с .233; 31].

Такі платформи викладач може застосовувати як матеріал для самостійної роботи тим здобувачам освіти, хто хоче вивчати англійську мову додатково або навпаки має підтягнути свій рівень володіння усним мовленням до більш високого. У цих випадках пропонується працювати 30 хвилин кожного дня. Отже, коротко визначимо особливості кожної зі платформ, спрямованих на розвиток усного мовлення:

Функціонал *Gliglish AI* дозволяє фіксувати хід розмови, переглядати її записи й аналізувати власні помилки. Збереження стенограм сприяє самооцінюванню й формуванню навичок критичного осмислення результатів власного мовлення [28];

Langotalk створює сприятливе середовище для відпрацювання спонтанності мовлення та логічної зв'язності висловлювань. Адаптивні алгоритми чат-бота надають користувачам можливість контролювати складність завдань і водночас отримувати підтримку під час комунікації [43];

Elsa AI обробляють усне мовлення в реальному часі, виявляють помилки у вимові, лексиці, граматиці та плавності мовлення, а також надають адаптивний фідбек [36];

ChatGPT у голосовому режимі застосовувався для тренування вимови та спонтанного висловлювання думок у природному темпі. Реалістичність відповідей і природність інтонації сприяють створенню ефекту автентичного спілкування. Наданий штучним інтелектом зворотний зв'язок допомагає фіксувати типові труднощі у вимові та поступово їх усувати [30].

Кожна платформа має свої переваги та недоліки, але, на нашу думку, найбільш ефективним та доступним є ChatGPT, який має досить широкий безплатний функціонал. До того ж ця платформа дозволяє практикувати спонтанні діалоги, які є максимально наближеними до реального життя. На відміну від вузькоспеціалізованих ботів, ChatGPT може варіювати рівень складності, тему, стиль спілкування, створюючи від побутового діалогу до академічної дискусії, що відповідає принципу індивідуалізації навчання [30].

Проілюструємо завдання, створені GPT чатом (Voice Mode) для теми “*About Myself*”, яка є актуальною на будь-якому рівні вивчення мови.

Рівень A2 (Elementary)

Ціль: навчитися будувати короткі монологічні та діалогічні висловлювання про себе, використовуючи базову лексику.

Мовні цілі:

- Present Simple, to be, have got
- Лексика: age, family, hobbies, daily routines, hometown
- Фрази для самопрезентації (e.g. “I live in...”, “I like...”, “My family is...”)

Приклади завдань

1. Warm-up Chat:

- *Ask GPT to tell you about itself. Then, introduce yourself in 5–6 sentences.*

2. Practice Task:

- “Tell GPT about your family and hobbies. Ask GPT to ask you three questions about your life.”

3. Follow-up:

- GPT дає короткий фідбек: виправляє граматику, додає поради (“Try saying ‘I have two sisters’ instead of ‘I am two sisters’”).

Очікуваний результат

Студент уміє підтримати просту розмову про себе, розповісти основну інформацію без тривалих пауз.

Рівень B1 (Intermediate)

Ціль: Удосконалити вміння розповідати про свій досвід, досягнення та плани, формуючи логічні зв'язки між частинами висловлювання.

Мовні цілі:

- Present Perfect, Past Simple, Future plans (be going to / will)
- Лексика: education, personal qualities, goals, free time, travel
- Функціональні вирази: “In the future, I would like to...”, “One of my best experiences was...”

Приклади завдань

1. GPT Dialogue Simulation:

“Tell GPT about your studies and your favorite subject. Ask GPT about its favorite subject.”

2. Interactive Interview:

GPT acts as an interviewer. It asks:

- “What are your strengths and weaknesses?”
- “What makes you unique?”

3. Reflection Chat:

GPT summarizes your responses and suggests vocabulary improvements (e.g., replacing “good” with “hard-working”, “creative”).

Очікуваний результат

Студент упевнено розповідає про себе у контексті навчання та планів, володіє базовими засобами самопрезентації.

Рівень B2 (Upper-Intermediate, професійне спрямування)

Ціль: Розвинути вміння професійної самопрезентації англійською мовою, підготуватися до співбесід, академічних обговорень і нетворкінгу.

Мовні цілі:

- Present Perfect Continuous, Modal verbs, Conditional I–II
- Лексика: professional background, achievements, teamwork, communication skills

- Функціональні структури: “I have been working on...”, “My professional interests include...”, “In my future career, I aim to...”

Приклади завдань

1. Professional Self-Introduction with GPT

“Introduce yourself as a university student or young professional. Describe your field, key skills, and motivation.”

2. Mock Interview:

GPT acts as an HR manager:

– “Can you describe a situation when you solved a problem at work or in your studies?”

– “What would you bring to our team?”

3. Feedback & Reflection:

4. GPT provides linguistic and stylistic corrections, highlighting vocabulary suitable for formal contexts.

Очікуваний результат

Студент демонструє здатність презентувати себе професійно, граматично точно та аргументовано.

Рівень C1 (Advanced, академічно-професійне спрямування)

Ціль: Формування вміння вести розгорнуті, логічно зв’язані самопрезентації в академічному чи професійному середовищі; розвиток стилістичної гнучкості.

Мовні цілі:

Complex sentence structures, passive voice, hedging language (“It appears that...”, “I tend to...”), discourse markers (“in terms of”, “from my perspective”)

Лексика: academic background, leadership, research interests, professional goals, cross-cultural communication

Приклади завдань

1. Academic Self-Presentation:

“Introduce yourself as a specialist or researcher in your field. Mention your academic interests, key projects, and contributions.”

2. Panel Discussion Simulation:

GPT acts as a moderator asking high-level questions, e.g.:

– “How does your academic background influence your current research focus?”

– “What are the challenges of communicating across cultures in your field?”

3. Critical Reflection Task:

GPT summarizes your answers and provides feedback on coherence, academic vocabulary, and stylistic register.

Очікуваний результат

Студент здатний самотійно формулювати складні висловлювання, застосовувати академічно прийнятні мовні засоби, демонструвати професійну комунікативну компетентність.

Такий підхід до розвитку усного мовлення є ефективним під час роботи зі здобувачами освіти в он-лайн режимі. Наприклад, викладач може надати посилання на платформу і завдання для усного мовлення, що дозволить охопити цим видом мовленнєвої діяльності всіх учасників навчального процесу одночасно, а не по черзі. Разом із тим, необхідно зазначити, що перепорою до такого підходу може бути формальний підхід до виконання завдання або невисока мотивація до його виконання.

Аудіювання як мовленнєва навичка отримало значно менше уваги в контексті застосування генеративного штучного інтелекту (GenAI), порівняно з говорінням та іншими аспектами мовної компетентності. Одним із технологічних рішень, які були використані в попередніх дослідженнях, є інтелектуальні персональні асистенти, зокрема Siri, Xiao Ai, Celia, Alexa та Google Assistant. Ці програми на основі ШІ призначені для виконання завдань, надання інформації та підтримки користувача через голосову або текстову взаємодію. Застосування Google Assistant через пристрій Google Nest Hub продемонструвало позитивний вплив на успішність аудіювання та мотивацію здобувачів освіти. Крім того, використання тестів на аудіювання, створених за допомогою ШІ, сприяло розвитку навичок слухання завдяки точному аналізу та

індивідуалізованому фідбеку. Інтеграція глибинного навчання, автоматичного розпізнавання мовлення та синтезу мовлення з ChatGPT розглядається як перспективна технологія для покращення практики аудіювання. Водночас ефективність таких мультимодальних систем GenAI ще не підтверджена емпірично, хоча сприйняття мобільних додатків на основі ШІ для тренування слухання показали позитивне ставлення студентів, які вважали, що ці інструменти допомогли їм покращити навички аудіювання [29]. Враховуючи аналіз наукової літератури з цього аспекту, ми не розробляли вправи з цього аспекту та на даному етапі не вважаємо, що ШІ може розглядатися як асистент викладача з удосконалення цього аспекту мови.

Щодо розвитку *письма* зазначимо, що академічне письмо охоплює широкий спектр жанрів – наративний, описовий, аргументативний, пояснювальний та креативний – які є необхідними на всіх освітніх рівнях. Такі завдання не лише вдосконалюють технічні навички, а й формують здатність створювати логічно структуровані та змістовно завершені тексти. Щодо розвитку *письмових навичок* за допомогою AI зазначимо, що попри ефективність традиційної методики, викладачі та здобувачі освіти часто стикаються з труднощами у задоволенні динамічних академічних потреб. Для подолання цих обмежень дедалі більшого поширення набувають інструменти на основі штучного інтелекту (ШІ), які демонструють високу ефективність у автоматизації рутинних операцій, наданні миттєвого фідбеку та покращенні якості письма [37].

До безплатних AI платформ, які допомагають розвинути навички письма у студентів можна віднести:

Grammarly – функціонал якої дозволяє перевірити граматику, лексику та стиль, забезпечує контекстуально релевантні рекомендації щодо граматики, пунктуації та ясності викладу. [32];

Padlet, який у цікавій формі дозволяє спільно додавати коментарі [55];

ChatGPT, який сприяє генерації ідей, структуризації тексту та вдосконаленню стилістики. Завдяки негайному фідбеку, студенти мають змогу

оперативно коригувати помилки та підвищувати зв'язність тексту, що в кінцевому підсумку сприяє розвитку академічної письмової компетентності.

Разом із тим, необхідно акцентувати увагу і на деяких недоліках використання вищезазначених платформ під час навчання письму. Хоча інструменти на основі штучного інтелекту демонструють значний педагогічний потенціал у розвитку письмової точності та метакогнітивного осмислення, їх інтеграція в навчання англійської мови як другої (ESL) супроводжується низкою етичних та методологічних викликів. Зокрема, науковці акцентують увагу на ризиках, пов'язаних з алгоритмічною упередженістю, конфіденційністю даних, надмірною залежністю від автоматизованого фідбеку та зниженням рівня критичного мислення у випадку неконтрольованого впровадження ШІ без належного педагогічного супроводу [33].

Отже, підсумовуючи можна зробити висновок, що платформи, які спрямовані на розвиток різних мовленнєвих навичок є дієвими та ефективними у вигляді асистентів викладача. Вони створюють навчальне середовище, що поєднує креативність і точність, але залишаються додатковими інструментами навчання.

2.2. Гейміфікація як дидактичний інструмент у цифровому викладанні англійської мови

Використання гейміфікованих ШІ платформ в навчальному процесі відкриває нові можливості для викладання англійської мови. Існують цікаві інструменти, які дозволяють створювати інтерактивний контент через ігрові елементи, вікторини, мовні квести, розгалужені сценарії, симуляції. Найбільш популярними гейміфікованими платформами наразі можна вважати ChatGPT, Genially або адаптивні мобільні додатки, які підлаштовуються під рівень знань та інтереси здобувачів освіти та формують індивідуальні траєкторії розвитку.

Зазначимо, що гейміфікацію в освіті розглядають як метод активізації пізнавальної активності здобувачів освіти шляхом впровадження ігрових компонентів у навчальний процес. Завдання гейміфікації полягає у формуванні

необхідних умінь, підвищенні ефективності навчальної роботи та підтримці соціальної взаємодії [14, с. 56].

До ключових складників гейміфікації належать:

- чітко сформульована мета;
- виконання дидактичних завдань або гейміфікованих вправ;
- кооперація між учасниками;
- використання мотиваційних стимулів;
- почуття досягнення успіху.

Як зазначають дослідники, гейміфіковане навчання може включати всі зазначені елементи одночасно або лише певні їх поєднання [14].

Порівняно з підходами до навчання в традиційній гейміфікації, яка обмежується статичними вправами або ручним створенням ігрових елементів, гейміфіковані платформи забезпечують масштабованість, персоналізацію, аналітичну підтримку та зворотний зв'язок. Наприклад, у курсах English for Specific Purposes можна створювати адаптивні симуляції експериментів, де студенти не лише практикують фахову лексику, а й приймають рішення в умовах змінних параметрів, що моделюються ІІІ. Це сприяє розвитку критичного мислення, мовленнєвої гнучкості та міждисциплінарної інтеграції.

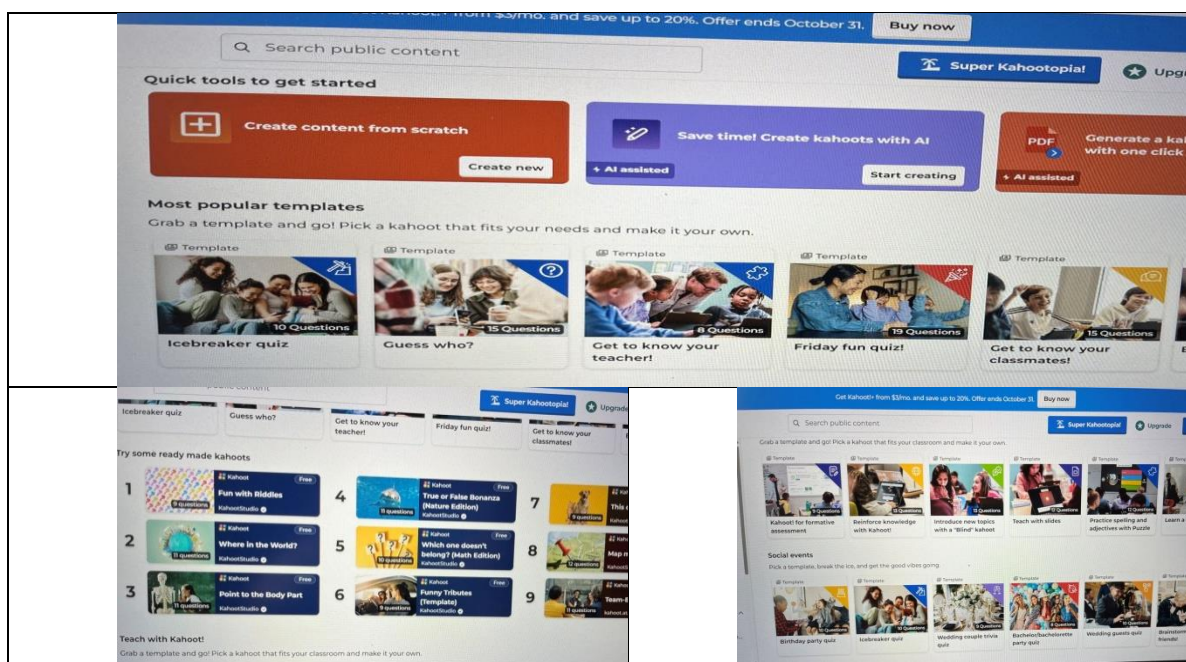
Розглянемо можливості таких популярних гейміфікованих платформ як Kahoot! та Genially.

Гра на платформі Kahoot реалізується у форматі інтерактивної вікторини. Студенти долучаються до системи онлайн, кожен зі свого персонального пристрою. На екрані демонструється запитання, на яке потрібно надати відповідь протягом 20-60 секунд. За кожну коректну реакцію учасникам гри присвоюються бали, що наприкінці підраховуються для всіх представників групи, які брали участь у процесі.

Онлайн-активність на освітній платформі Kahoot **передбачає** три основні формати: тести з множинним вибором, запитання для дискусії або опитування, а також створення логічної послідовності запитань і відповідей. Інтерфейс платформи є зручним і інтуїтивно зрозумілим, що дозволяє не витратити багато

часу на знаходження або створення навчальних матеріалів. Для наочності проілюструємо інтерфейс платформи на Зображенні 2.4.

Зображення 2.4. Ілюстрація функціоналу платформи Kahoot

[38].

Отже, як бачимо, на платформі доступно багато готових безплатних ресурсів, а також є можливості створити власні навчальні ресурси (але ця опція для більшості випадків є платною на даний час). Це поширений засіб цифрового навчання, який дозволяє ефективно застосовувати його для різних педагогічних цілей, активізації участі студентів у навчально-виховному процесі та забезпечення метакогнітивної підтримки в аудиторії, що потребує мінімального втручання викладача. Приклад розробки матеріалу на тему Environmental problems представлено у Додатку Б.

Отже, можна стверджувати, що використання освітньої платформи Kahoot сприяє підвищенню зацікавленості здобувачів освіти, забезпечуючи миттєвий механізм зворотного зв'язку. Kahoot також надає змогу не лише перевірити концептуальне розуміння здобувачами англійської мови, але й сприяти засвоєнню нових знань та поглибленню розуміння шляхом додаткових пояснень у процесі гри або після її завершення.

Застосування *Kahoot* є сучасним дидактичним підходом, який збагачує заняття динамічністю та інтерактивністю, а також забезпечує можливість усім активно долучатися до навчального процесу та вносити особистий внесок у власний розвиток.

Доцільним є використання *Kahoot* викладачами як допоміжного інструменту у групах стандартного розміру – приблизно до 30 осіб, орієнтовно один раз на тиждень протягом 15–20 хвилин [14; 16].

Ще однією ефективною AI гейміфікованою платформою є *Genially*. Ця платформа створена з метою підтримки викладачів у розробленні інтерактивних та привабливих презентацій та розгалужених сценаріїв, які сприяють підвищенню зацікавленості у здобувачів освіти та дозволяють опрацювати навчальний матеріал у сучасному форматі. Платформа сприяє підвищенню залученості студентів, розвитку співпраці між ними, активізації творчої складової навчальної діяльності, а також наданню викладачам аналітичної інформації щодо прогресу їхніх студентів.

В *Genially* інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, завдяки якому можна створювати мультимедійний контент - текстові блоки, зображення, відео, аудіофрагменти й анімації, поєднуючи їх у цілісні інтерактивні презентації. Крім того, платформа дає змогу додавати елементи інтерактивності, зокрема кнопки чи гіперпосилання, що забезпечують логічні переходи між слайдами. Такі функції спрощують процес створення візуально привабливих навчальних матеріалів, не вимагаючи від користувача спеціальних знань із програмування або досвіду роботи з іншими складними програмами для розроблення цифрового контенту.

Узагальнюючи інструменти, які доступні на цій платформі, виділимо наступні:

- освітні групові сесії;
- квест-кімнати;
- інтерактивні ігри;
- розгалужені сценарії [28; 67].

На наш погляд, цікавим та дієвим інструментом цієї платформи є створення розгалужених сценаріїв, які дозволяють викладачам створити контент, що сприяє засвоєнню нової та важливої інформації. Створення такого інтерактивного контексту не вимагає особливих технічних знань та є досить легким в роботі. Схематично проілюструємо як працює розгалужений сценарій на прикладі теми “Energy System for a Rover”.

Спочатку необхідно створити алгоритм сценарію. В нашому випадку ми створили наступний:

Introduction

You’re part of an international physics team planning a mission to Europe. Your task is to choose the best energy system for a rover that must operate under Europe’s icy surface. All documentation is in English.

LET US START

The best energy source is:

- Solar Panels
- Radioisotope Thermoelectric Generator
- Hydrogen Fuel Cells

У разі якщо здобувачі освіти обирають

Solar Panels

not the best option

Your team proposes solar panels. However, due to the limited sunlight under the ice, your rover fails

У разі якщо здобувачі освіти обирають

Hydrogen Fuel Cells

not exactly

They work in theory, but storing fuel is difficult

У разі якщо здобувачі освіти обирають

Radioisotope Thermoelectric Generator

Well done! The system generates stable heat and electricity.

What's the main advantage of an RTG?

- It produces high voltage power
- It produces low voltage power
- It operates without moving parts

У разі якщо здобувачі освіти обирають

It produces high voltage power

not exactly

У разі якщо здобувачі освіти обирають

It produces low voltage power

not exactly

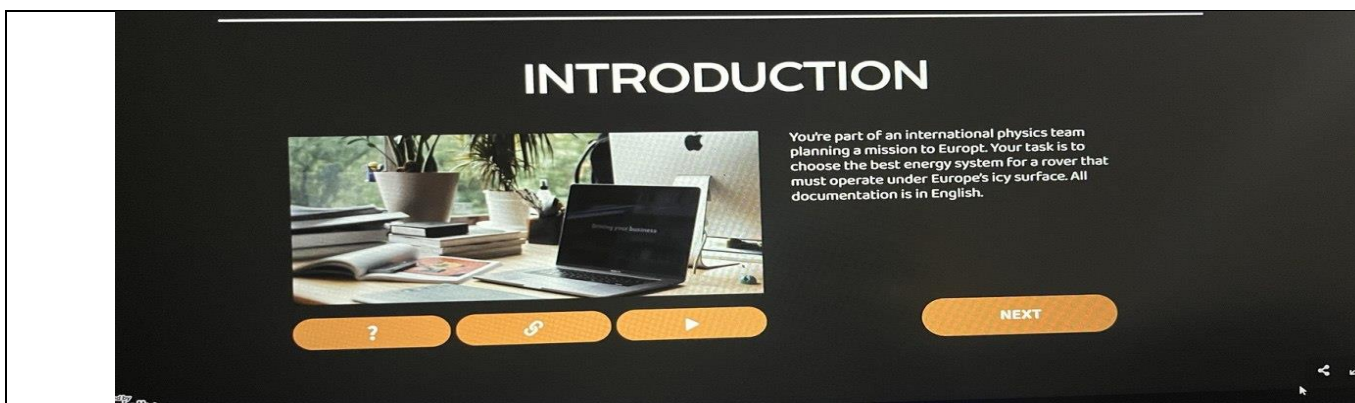
У разі якщо здобувачі освіти обирають

It operates without moving parts

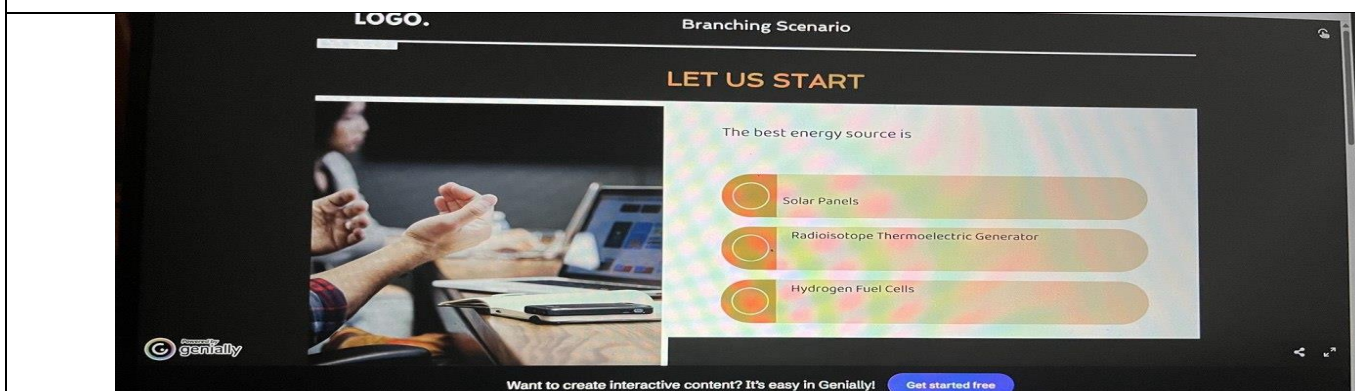
Congrats! YOU ARE THE BEST

Тепер продемонструємо як виглядає цей розгалужений сценарій під час роботи з ним здобувачів освіти на Зображенні 2.5.

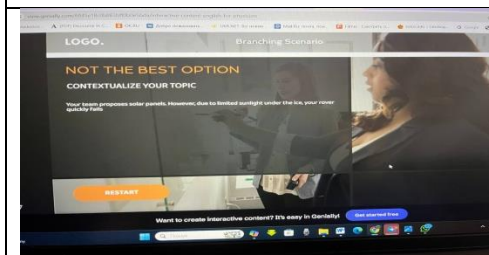
Зображення 2.5. Ілюстрація гейміфікованого сценарію на платформі Genially

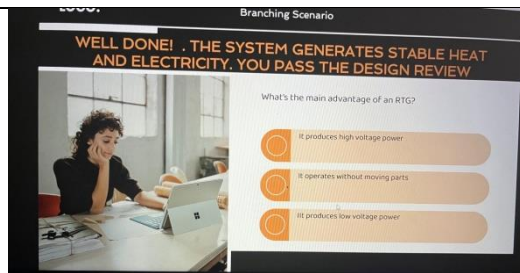
Крок 1

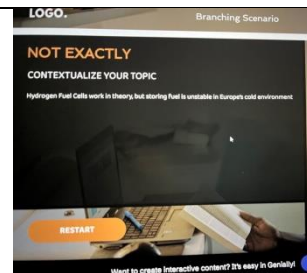
Крок 2

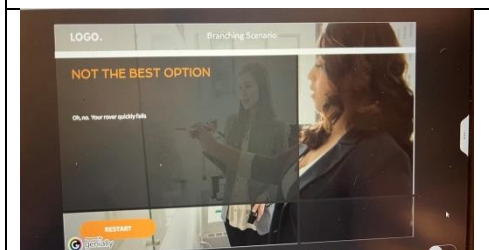
Крок 3. У разі вибору Solar panel

У разі вибору Radioisotope Thermoelectric Generator

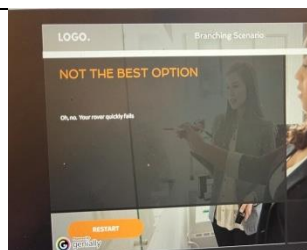
У разі вибору Hydrogen Fuel Cells

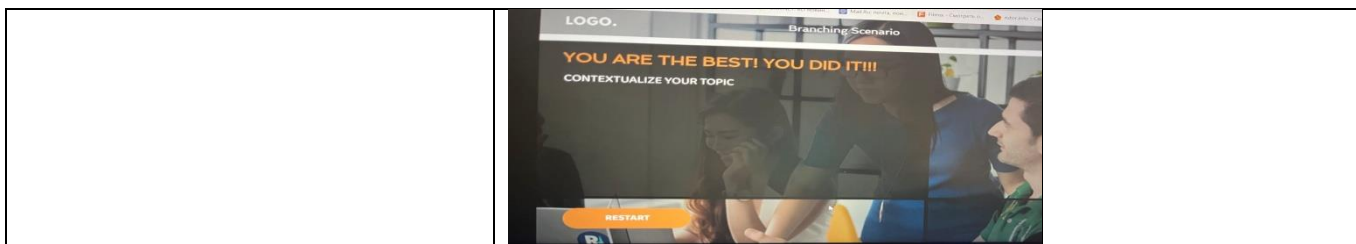
Крок 4. У разі вибору It produces high voltage power

У разі вибору It operates without moving parts

У разі вибору It produces low voltage power

Отже, визначаючи переваги такої інтерактивної діяльності можна визначити:

- навчання через дію;
- високий рівень залученості;
- можливість індивідуального навчального шляху;
- ідеально для мовних ситуацій, тренінгів, фахових діалогів;
- багатий функціонал, який складається більш ніж з 70 шаблонів, які спеціально розроблених для викладачів.

До того ж поєднання таких візуальних елементів як графіки, карти, зображення, із аудіо- та відеоматеріалами, інтегрованими у слайди, розширює обсяг засвоюваної інформації порівняно з використанням традиційних друкованих матеріалів. Так, використання графічних зображень у поєднанні з текстом сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню навчального матеріалу, ніж читання лише з підручника. Крім того, можливості спільного редагування у певних версіях програми дають змогу учасникам освітнього процесу співпрацювати під час виконання навчальних завдань, обмінюватися думками, розвивати креативність у процесі проєктної діяльності, наприклад, під час створення постерів на задану тему. Окремі версії Genially також містять аналітичні інструменти, які дозволяють викладачам відстежувати активність здобувачів освіти, зокрема час, витрачений на виконання завдань, що допомагає точніше оцінювати рівень їхньої навчальної успішності [16; 67].

Разом із тим, працюючи із гейміфікованими платформами необхідно враховувати їх виклики та недоліки, адже інтеграція гейміфікації може супроводжуватися певними труднощами. Сьогодні існує велика кількість доступних безоплатних інструментів, однак:

- перед їхнім застосуванням викладач повинен визначити, яким чином вони сприятимуть ефективному засвоєнню навчального змісту. Створення власних ігрових курсів у багатьох випадках потребує значного обсягу часу та спеціальних технічних знань роботи з відповідною платформою;

- інтерактивну діяльність можна застосувати лише один раз, оскільки після проходження учасники не виявляють інтересу до повторного виконання тих самих завдань;

- значки, рейтинги, лідерборди та очки, які є елементами ігрового дизайну, іноді спричиняють небажані наслідки. Найчастіше негативними проявами є відсутність мотивації, нерозуміння змісту, зниження продуктивності, а також виникнення етичних ризиків, пов'язаних із маніпуляціями системою чи шахрайством;

- існує суттєвий розрив між освітнім контентом і наявними на ринку іграми. Основна відповідальність викладача полягає у доборі таких інструментів, які забезпечать узгодженість ігрового прогресу з поставленими навчальними цілями;

- здобувачі освіти орієнтуються не на зміст, а на досягнення винагороди – виконують завдання заради балів або відзнак, що знижує глибину засвоєння знань. Таким чином, студенти часто запам'ятовують інформацію лише тимчасово, щоби виконати завдання, після чого швидко її забувають [14, с. 57].

Отже, підсумовуючи, можна зазначити, що гейміфіковані платформи є цікавим та сучасним елементом навчального процесу, але має впроваджуватися із врахуванням педагогічної доцільності та розглядатися як допоміжний інструмент, який стимулює розвиток мотивації здобувачів освіти та засвоєння нової інформації.

2.3. Експериментальна перевірка ефективності впровадження III платформ у викладання іноземної мови

Педагогічний експеримент є одним з основних підходів науково-педагогічного дослідження, спрямованим на перевірку результативності

впровадження штучного інтелекту як допоміжного інструменту під час викладання англійської мови. Його мета полягає у визначенні впливу платформ на основі штучного інтелекту на ефективність процесу навчання та формування мотивації здобувачів освіти [2, с. 45].

Основна *гіпотеза дослідження* полягає у припущенні, що інтеграція ШІ-платформ у процес навчання англійської мови сприятиме підвищенню мотивації здобувачів освіти, покращенню якості сформованих мовних навичок (аудіювання, читання, письма та говоріння) та забезпечить більш активну участь у навчальній діяльності порівняно з традиційними методами.

Мета дослідження: визначити вплив ШІ-платформ на ефективність процесу навчання та мотивацію студентів 1 курсу немовних спеціальностей (рівень освіти – бакалавр) до вивчення англійської мови. Експеримент проводився зі студентами фізичних спеціальностей Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Завдання експерименту:

1. Визначити вихідний рівень сформованості навичок аудіювання, читання, письма та говоріння студентів.
2. Інтегрувати у навчальний процес добірку ШІ-інструментів відповідно до цілей розвитку кожного виду мовленнєвої діяльності.
3. Порівняти результати навчання учасників контрольної та експериментальної груп до і після експерименту.
4. Виявити вплив рівня мовної підготовки (A2 і B1) на ефективність використання різних ШІ-платформ.
5. Розробити методичні рекомендації щодо використання ШІ у навчанні англійської мови.

Інструменти/платформи (інтеграція за видами діяльності).

- Читання: Read Along (для рівнів A1–A2); Rewordify (спрощення текстів, інтерактивні словники), Readtheory (рівні A1–advanced); Genuilly – платформа для створення інтерактивних і мультимедійних завдань, що дозволяє візуалізувати навчальний матеріал через квести, розгалужені історії та лексичні карти. Її

використання сприяло розвитку навичок читання з розумінням та засвоєння нової лексики завдяки тому, що студенти працювали з динамічними текстами, у яких ключові слова підсвічувалися, а інтерактивні елементи дозволяли одразу перевіряти значення лексем, тренувати їх у контексті та застосовувати у власних висловлюваннях.

- Письмо: Grammarly (граматика, лексика, стиль; рекомендації), ChatGPT як інструмент моделі зворотного зв'язку/моделі для моделювання прикладів.

- Говоріння: Talkpal.ai, ELSA Speak, ChatGPT (ролеві діалоги, моделювання бесід, оцінювання вимови/темпу говоріння); використовувати автоматизовані тренажери та завдання на вимову.

- Рефлексія: Padlet для сумісних завдань і метакогнітивних нотаток; використання платформ для аналітики.

Учасники експерименту.

У дослідженні взяли участь 30 студентів, які мали змішаний рівень володіння англійською мовою (A2–B1). Учасники були поділені на дві рівні за кількістю групи:

експериментальна група (15 осіб), де здійснювалося навчання за програмним матеріалом із використанням ШІ-платформ (Read Along, Rewordify, ReadTheory, Talkpal.ai, ELSA Speak, Duolingo, Genuily, Grammarly, ChatGPT, Padlet).

контрольна група (15 осіб), в якій навчання відбувалося виключно за підручником та традиційними методами (читання текстів, аудіювання, письмові вправи, фронтальні завдання).

Методика проведення експерименту

Експеримент тривав чотири тижні та складався з таких етапів:

1. Передтестування – оцінювання рівня мовних компетентностей усіх учасників (матеріали представлено у Додатку В).

2. Навчальний етап (4 тижні):

- Експериментальна група працювала за програмним матеріалом з вчителем, але із використанням ШІ-платформ. Завдання були адаптовані до рівня

студентів, містили елементи гейміфікації, інтерактивні сценарії та автоматизоване оцінювання.

- Контрольна група працювала виключно за підручником, без використання цифрових платформ.

3. Післятестування – повторне оцінювання мовних компетентностей учасників (матеріали представлено у Додатку Г).

4. Анкетування – вивчення ставлення, мотивації та залученості студентів до використання ШІ у навчанні.

Основні результати та спостереження

Результати післятестування показали зростання мовних показників у всіх учасників, однак прогрес здобувачів освіти в експериментальній групі був більш помітним. Студенти з рівнем А2 особливо позитивно реагували на використання платформи Read Along, яка допомогла покращити вимову, читання та розуміння тексту. Студенти з рівнем В1 продемонстрували високі результати у використанні Talkpal.ai, Grammarly та ChatGPT, що сприяло розвитку продуктивних навичок – говоріння та письма. Більшість здобувачів освіти незалежно від рівня мови позитивно оцінили роботу з розгалуженими сценаріями на платформі Genuilly Загалом, застосування ШІ-інструментів підвищило мотивацію до навчання, створило атмосферу співпраці та саморефлексії, особливо завдяки використанню Padlet для обміну думками.

Анкета для студентів експериментальної групи

Студентам пропонувалося оцінити своє ставлення до використання ШІ-платформ за п'ятибальною шкалою (від «Цілком згоден» (5) до «Повністю не згоден» (1)). Див. Таблицю 2.1.

Таблиця 2.1. Узагальнення результатів анкетування

Твердження	Цілком згоден (осіб/відсотки)	Згоден (осіб/відсотки)	Важко сказати (осіб/відсотки)	Не згоден (осіб/відсотки)	Повністю не згоден (осіб/відсотки)
1	2	3	4	5	6

1. Доступ до ШІ-платформ був зручним і зрозумілим.	25 / 83,3 %	4 / 13,3%	1 / 3,3%	0	0
2. Інтерфейс платформ був привабливим і мотивував до роботи	22 / 73,3 %	4 / 13,3%	3 / 10%	1 / 3,3%	0
3. Використання ШІ-інструментів покращило мої навички читання	19 / 63,3 %	7 / 23, 3%	3 / 10%	1 / 3,3%	0
4. Використання ШІ-інструментів допомогло розвинути навички письма	17 / 56, 7%	8 / 26, 7	4 / 13, 3%	1 / 3,3%	0
5. ШІ-платформи сприяли покращенню моєї граматики.	22 / 73,3 %	4 / 13,3%	3 / 10%	1 / 3,3%	0
6. Використання ШІ-платформ допомогло розширити словниковий запас	21 / 70%	6 / 20%	2 / 6,7 %	1 / 3,3%	0
7. Зворотний зв'язок, отриманий через ШІ-інструменти був корисним	15 / 50 %	5 / 16, 7%	7 / 23, 3	3 / 10 %	0
8. Робота з ШІ-платформами	24 / 80 %	4 / 13,3%	1 / / 3,3%	1 / 3,3%	

підвищила мою мотивацію до вивчення англійської мови.					
1	2	3	4	5	6

Аналіз анкетування студентів експериментальної групи свідчить про різний рівень сприйняття ефективності використання ІІІ-платформ за окремими аспектами навчальної діяльності. Найвищу оцінку (93,3%) отримало твердження про підвищення мотивації до вивчення англійської мови (24 осіб / 80% – цілком згодні, 4 особи / 13,3% – згодні), що свідчить про позитивний вплив інтерактивних та адаптивних завдань, гейміфікаційних елементів і персоналізованого підходу на залученість студентів. Також високі показники спостерігаються у таких аспектах: доступ до платформ – 96,6% (25 осіб / 83,3% цілком згодні, 4 / 13,3% згодні), інтерфейс платформ та привабливість для роботи – 86,6% (22 / 73,3% цілком згодні, 4 / 13,3% згодні), покращення навичок читання – 86,6% (19 / 63,3% цілком згодні, 7 / 23,3% згодні), розширення словникового запасу – 90% (21 / 70% цілком згодні, 6 / 20% згодні), покращення граматики – 86,6% (22 / 73,3% цілком згодні, 4 / 13,3% згодні).

Водночас нижчі показники (66,7%) спостерігалися щодо корисності зворотного зв'язку (15 / 50% цілком згодні, 5 / 16,7% згодні), що може свідчити про необхідність удосконалення механізмів надання рекомендацій та пояснень, особливо для здобувачів освіти із рівнем А2, які потребують більш детальної інструкції та прикладів. Показники ефективності для розвитку письма теж дещо нижчі – 83,4% (17 / 56,7% цілком згодні, 8 / 26,7% згодні), що підкреслює потребу у комбінуванні автоматизованого оцінювання з індивідуальним супроводом викладача.

Таким чином, результати анкетування демонструють, що інтерактивність та мотиваційний аспект платформ сприймаються найкраще, тоді як зворотний зв'язок і продуктивні навички письма потребують додаткового педагогічного

супроводу та вдосконалення інтерфейсів. Це підкреслює важливість диференційованого підходу при впровадженні ШІ у навчальний процес та комбінування автоматизованих і традиційних методів оцінювання.

Отримані результати підтверджують, що застосування спеціально розробленої методики з інтеграцією ШІ-платформ (*Read Along, Rewordify, ReadTheory, Talkpal.ai, ELSA Speak, Grammarly, ChatGPT, Genially, Padlet*) суттєво впливає на розвиток мовних компетентностей студентів. У процесі експерименту здобувачі освіти експериментальної групи продемонстрували не лише зростання рівня володіння навичками аудіювання, читання, письма та говоріння, а й підвищення мотивації до навчання та активної участі у навчальному процесі, що є ключовим показником ефективності інтеграції цифрових інструментів.

Для наочності порівняння результатів експериментальної та контрольної груп наведемо узагальнені показники рівнів сформованості мовних компетентностей студентів на передтестувальному та післятестувальному етапах. Див. Таблицю 2.2

Таблиця 2.2. Динаміка рівнів сформованості мовних видів діяльності (%)

Рівень сформованості	ЕГ (до експерименту)	ЕГ (після експерименту)	КГ (до експерименту)	КГ (після експерименту)
Високий	18%	46%	19%	21%
Середній	47%	49%	51%	52%
Низький	35%	5%	36%	27%

Отримані результати експерименту підтверджують, що впровадження системи вправ із використанням ШІ-платформ (*Read Along, Rewordify, ReadTheory, Talkpal.ai, ELSA Speak, Grammarly, ChatGPT, Genially, Padlet*) суттєво впливає на розвиток ключових мовних компетентностей студентів. Аналіз даних передтестування показав, що початковий рівень сформованості

навичок аудіювання, читання, письма та говоріння в експериментальної та контрольної груп був подібним (від 50% до 57%).

Після чотиритижневого експерименту, під час якого експериментальна група працювала із інтерактивними та адаптованими завданнями на ШІ-платформах, спостерігалось **значне зростання показників** у всіх видах мовленнєвої діяльності. Зокрема:

Аудіювання: завдяки використанню *Read Along* та інтерактивних завдань на *ReadTheory* студенти експериментальної групи підвищили рівень сприйняття на слух із 55% до 82%, тоді як у контрольній групі приріст становив лише 14% (54% → 68%).

Читання: застосування *Read Along*, *Rewordify* та інтерактивних текстів на *Genially* дозволило збільшити показник розуміння текстів із 57% до 85%; у контрольній групі показник зріс із 56% до 70%.

Письмо: використання *Grammarly* та *ChatGPT* для моделювання текстів, зворотного зв'язку та прикладів сприяло підвищенню ефективності письмових завдань із 53% до 80%, тоді як контрольна група досягла 66%.

Говоріння: завдяки тренажерам *Talkpal.ai*, *ELSA Speak* та рольовим діалогам у *ChatGPT* рівень сформованості продуктивних навичок зріс із 50% до 78%, у контрольній групі – з 51% до 65%.

Мотивація до навчання: інтерактивні завдання, гейміфікаційні елементи та можливість отримувати миттєвий зворотний зв'язок на платформах *Padlet*, *Genially* та *ChatGPT* підвищили мотивацію здобувачів освіти експериментальної групи із 60% до 93%, у той час як у контрольній групі показник не змінився

Таким чином, експериментальна група демонструє значно вищі результати порівняно з контрольною, що свідчить про високу ефективність інтеграції ШІ-платформ у навчальний процес. Найбільший приріст спостерігається у мотивації та читанні, що підкреслює роль інтерактивності та адаптивності завдань у стимулюванні навчальної активності. Водночас результати письма та говоріння, хоча й значно покращилися, вказують на необхідність поєднання

автоматизованого зворотного зв'язку з індивідуальною підтримкою викладача, особливо для студентів із нижчим рівнем підготовки.

Отже, експериментальне дослідження було проведено з учнями 10 класу з метою визначення впливу ШІ-платформ на ефективність навчання англійської мови та рівень мотивації здобувачів освіти. Паралельно з цим відбулися бесіди та опитування педагогів різного рівня – учителів середньої школи (5–6 класи) та викладачів закладів вищої освіти – щодо доцільності впровадження цифрових інструментів у навчальний процес. Результати показали, що більшість педагогів високо оцінюють потенціал ШІ-платформ, підкреслюючи їхню здатність спрощувати підготовку до занять, підвищувати індивідуалізацію навчання, стимулювати активність здобувачів освіти та ефективно розвивати ключові мовні компетентності. Отримані дані свідчать про те, що інтеграція ШІ-інструментів у навчальний процес є доцільною та може значно підвищити якість освітньої діяльності й мотиваційний потенціал здобувачів освіти.

На основі узагальнення методичної літератури та результатів експерименту можна визначити наступні *методичні рекомендації для впровадження ШІ інструментів як асистента викладача*:

1. *Інтеграція платформ за видами мовленнєвої діяльності*

1.1 **Читання:** Використовувати *Read Along*, *Rewordify* та *ReadTheory* для розвитку навичок читання з розумінням. Для більш складних текстів інтегрувати інтерактивні завдання на *Genially*, що передбачають вибір правильних відповідей, роботу з контекстом та засвоєння нової лексики.

1.2 **Письмо:** Застосовувати *Grammarly* та *ChatGPT* для перевірки граматики, стилю, побудови речень та формування письмових висловлювань. Рекомендується поєднувати автоматичну перевірку з коментарями викладача для більш глибокого аналізу помилок.

1.3 **Говоріння:** Використовувати *Talkpal.ai*, *ELSA Speak* та рольові сценарії у *ChatGPT* для розвитку вимови, інтонації та навичок ведення діалогу. Слід проводити регулярні короткі сесії, щоб здобувачі освіти мали змогу отримувати зворотний зв'язок і корегувати вимову.

1.4 **Рефлексія та самоконтроль:** Використовувати *Padlet* для створення метакогнітивних нотаток, спільних обговорень та оцінки власного прогресу. Це сприяє формуванню критичного мислення та саморефлексії.

2. *Поетапне впровадження ШІ-інструментів*

2.1 Починати з простих інтерактивних платформ (*Read Along*, *Rewordify*) для здобувачів освіти із нижчим рівнем володіння мовою (A2), поступово переходячи до складніших завдань (*Genially*, *ChatGPT*, *Talkpal.ai*) для тих у кого рівень володіння мовою є B1.

2.2 Забезпечити чітку інструкцію щодо користування платформами, щоб уникнути плутанини та неефективного використання часу на уроках.

3. *Поєднання автоматизованого та педагогічного зворотного зв'язку*

3.1 Автоматизовані рекомендації ШІ є ефективними для тренування граматики та словникового запасу, але для розвитку письма та говоріння слід додавати коментарі викладача, що пояснюють помилки та пропонують альтернативні способи вираження думки.

3.2 Розподілити обсяг завдань так, щоб здобувачі освіти отримували регулярний зворотний зв'язок у зрозумілій і практично застосовній формі.

4. *Застосування елементів гейміфікації та інтерактивності*

4.1. Використовувати розгалужені сценарії (*Genially*), бали, досягнення та конкурси для підвищення мотивації здобувачів освіти;

4.2 Змінювати різні формати роботи (рольові ігри, вікторини, інтерактивні тести) для підтримки високого рівня зацікавленості.

5. *Моніторинг та диференціація навчання*

5.1 Систематично відстежувати прогрес здобувачів освіти за допомогою аналітики платформ;

5.2 Для здобувачів освіти із нижчим рівнем підготовки забезпечити додаткові адаптовані завдання, а для сильнішим пропонувати розширені вправи та проєктну діяльність.

6. *Формування колективної та індивідуальної взаємодії*

6.1. Використовувати *Padlet* та інші платформи для колективних обговорень, обміну ідеями та рефлексії.

6.2. Заохочувати здобувачів освіти до обговорень у групах і парних завданнях, що стимулює розвиток комунікативних навичок та критичного мислення.

Висновки за Розділом 2

У другому розділі висвітлено платформи на базі штучного інтелекту, які є дієвими інструментами для вчителів та викладачів під час викладання англійської мови та представлено результати експериментальної перевірки впровадження таких інструментів в навчальний процес.

На основі аналізу наукової літератури проаналізовано можливості інтеграції штучного інтелекту у навчання аудіюванню, читанню, письма та говоріння. Установлено, що ШІ має багато інструментів для адаптації навчального матеріалу під вік та рівень володіння мовою здобувачів освіти від A1 до C1.

Використання платформ на базі штучного інтелекту відкриває нові можливості для розвитку рецептивних і продуктивних мовленнєвих навичок. У сфері читання ефективність забезпечується завдяки автоматизованому спрощенню текстів, адаптації до мовного рівня здобувачів освіти, контекстуальному перекладу та гейміфікованим елементам, що реалізовані у таких платформах, як Read Along, Rewordify та ReadTheory. Це сприяє глибшому розумінню змісту, формуванню академічної грамотності та розвитку критичного мислення. У письмі ШІ-сервіси – зокрема Grammarly, Rewordify та ChatGPT допомагають удосконалювати граматику, стилістику та логіку викладу, розвиваючи навички саморедагування та аргументованого письмового висловлювання.

Усне мовлення активно підтримується за допомогою платформ, що моделюють реалістичні діалоги, надають адаптивний фідбек і створюють безпечне середовище для мовної практики. Сервіси ChatGPT, Langotalk, Gliglish

AI та ELSA Speak дозволяють тренувати спонтанність, вимову та інтонаційну виразність, що сприяє подоланню психологічних бар'єрів і формуванню мовної впевненості. Водночас встановлено, що компоненти, пов'язані з аудіюванням, залишаються менш розвиненими: більшість платформ не забезпечують достатньої варіативності автентичного мовлення, що ускладнює ефективне тренування сприймання на слух. Це вказує на потребу в подальшому вдосконаленні функціоналу, орієнтованого на розвиток аудитивної компетенції.

На основі узагальнення поглядів науковців встановлено, що застосування гейміфікованих платформ на основі штучного інтелекту у викладанні англійської мови створює сприятливі умови для активного залучення здобувачів освіти до навчального процесу. Сучасні інструменти, зокрема ChatGPT, Genially та адаптивні мобільні додатки, дозволяють реалізовувати інтерактивний контент у форматі вікторин, мовних квестів, симуляцій і сценаріїв з розгалуженим перебігом, що сприяє формуванню індивідуальних траєкторій навчання відповідно до рівня підготовки та інтересів студентів. Висвітлено методіку розробки навчальних матеріалів на основі цих платформ.

Проведений педагогічний експеримент підтвердив ефективність інтеграції платформ на основі штучного інтелекту у процес навчання англійської мови. Студенти експериментальної групи продемонстрували вищі результати у формуванні навичок читання, письма та усного мовлення порівняно з контрольною групою, що навчалася за традиційною методикою. Використання таких інструментів, як Read Along, Rewordify, ReadTheory, Grammarly, ChatGPT, Talkpal.ai, ELSA Speak, Genuily та Padlet, сприяло підвищенню мотивації, залученості та якості мовної продукції. Особливо позитивний вплив було зафіксовано серед студентів рівня B1, які активніше взаємодіяли з платформами та демонстрували кращу динаміку. Анкетування підтвердило високий рівень зацікавленості у використанні ШІ-ресурсів, що дозволяє рекомендувати їх як ефективний компонент сучасного навчального середовища.

Було розроблено методичні рекомендації для застосування інструментів ШІ як допоміжного інструменту під час викладання англійської мови (інтеграція

платформ за видами мовленнєвої діяльності; поетапне впровадження ШІ-інструментів; поєднання автоматизованого та педагогічного зворотного зв'язку; застосування елементів гейміфікації та інтерактивності; моніторинг та диференціація навчання, формування колективної та індивідуальної взаємодії).

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У магістерській роботі обґрунтовано використання штучного інтелекту як допоміжного інструменту у викладанні англійської мови. Визначено його роль у підвищенні якості освітнього процесу, описано методику інтеграції ШІ-технологій у формування мовних компетентностей та перевірено ефективність такого підходу в умовах сучасного цифрового навчання.

Відповідно до першого завдання проаналізовано науково-теоретичні підходи до визначення сутності, структури та класифікації технологій штучного інтелекту в контексті сучасної освіти. На основі аналізу наукових джерел можна стверджувати, що поняття «штучний інтелект» у сучасній науковій думці трактується багатовимірно, що зумовлено міждисциплінарністю цього феномена та динамічністю його розвитку. У більшості визначень підкреслюється здатність ШІ моделювати когнітивні процеси людини – мислення, навчання, розуміння, прийняття рішень, сприйняття мовлення, – що надає підстави розглядати його не лише як технологічне явище, а й як концептуальну модель пізнавальної діяльності. Ключовими характеристиками систем штучного інтелекту визначено розуміння, прозорість, інтерпретованість, коригованість, інтерактивність і зрозумілість, які забезпечують ефективну взаємодію у системі «людина – ШІ». Такі системи створюють передумови для формування нового типу освітнього середовища, у якому технологічний компонент не замінює, а підтримує діяльність людини, посилюючи її аналітичні, дидактичні та комунікативні можливості. Саме тому в освітньому контексті штучний інтелект доцільно розглядати як допоміжний інструмент, що сприяє інтелектуальному партнерству між викладачем, студентом і цифровими ресурсами. Систематизація сучасних підходів до класифікації технологій штучного інтелекту в освіті дозволяє виокремити три основні напрями їх застосування: орієнтовані на здобувача освіти, на викладача та на освітню систему загалом.

Відповідно до другого завдання визначено, що великі мовні моделі (LLMs) відкривають новий етап у використанні штучного інтелекту як допоміжного інструменту в освітньому процесі, зокрема у викладанні англійської мови.

Завдяки здатності обробляти складні мовні структури, розпізнавати контекст та генерувати осмислені відповіді, LLMs забезпечують студентам персоналізовану підтримку, сприяють розвитку автономії у навчанні та підвищують мотивацію до опанування іноземної мови. Їх застосування охоплює широкий спектр завдань, починаючи від автоматичного виправлення помилок і генерації навчального контенту до створення адаптивних підказок, формування тестових матеріалів до підтримки викладача в організації освітнього процесу. Попри наявність певних обмежень, пов'язаних із вирогідністю інформації та потребою у значних обчислювальних ресурсах, великі мовні моделі демонструють значний потенціал у підвищенні ефективності викладання, оскільки дають змогу реалізувати принципи індивідуалізації, інтерактивності та гнучкості навчання, перетворюючи штучний інтелект на дієвого партнера викладача у формуванні сучасного цифрового мовного середовища.

Поряд із цим, аналіз наукових джерел засвідчує наявність різних підходів до класифікації продуктів штучного інтелекту, що використовуються у процесі вивчення іноземних мов. Сучасні дослідники виділяють кілька основних напрямів упровадження таких технологій: генерацію персоналізованих навчальних матеріалів, використання систем машинного перекладу, застосування AI-помічників у письмі, функціонування мовних навчальних платформ та інтеграцію інтелектуальної віртуальної реальності. Усі ці інструменти об'єднує спільна мета: надання студентам персоналізованої, гнучкої й інтерактивної підтримки, що сприяє підвищенню ефективності навчання й розвитку комунікативної автономії.

Для вирішення третього завдання було визначено педагогічні передумови ефективного застосування інструментів штучного інтелекту у процесі викладання англійської мови: методична передумова; технічна передумова; психолого-педагогічна передумова; організаційно-дидактична передумова. Методична передумова передбачає використання комунікативного та студентоцентрованого підходів, за яких штучний інтелект виступає допоміжним інструментом для розвитку мовленнєвих компетентностей студентів. Важливо

забезпечити гармонійне поєднання традиційних методів навчання з інтерактивними цифровими технологіями. Завдяки цьому навчальний процес стає більш гнучким, персоналізованим і спрямованим на формування практичних навичок спілкування. *Технічна передумова* пов'язана із забезпеченням належної цифрової інфраструктури, доступу до стабільного інтернету, сучасних пристроїв і адаптивних освітніх платформ. Наявність цих ресурсів створює умови для ефективної інтеграції інструментів ШІ у навчальний процес. Крім того, технічна готовність закладу освіти гарантує безперебійність роботи систем, автоматизованого оцінювання та збереження освітніх даних. *Психолого-педагогічна передумова* охоплює готовність викладачів і студентів до взаємодії з інтелектуальними технологіями та позитивне ставлення до їх використання. Застосування ШІ має супроводжуватися розвитком критичного мислення, етичної свідомості та академічної доброчесності. Педагогічне завдання полягає в тому, щоб забезпечити психологічний комфорт, емоційну підтримку та довіру до процесу навчання в умовах цифрового середовища. *Організаційно-дидактична передумова* полягає у необхідності системного впровадження ШІ у навчальні плани та програми з урахуванням дидактичної доцільності. Важливо визначити форми, методи та етапи використання інтелектуальних технологій, що підсилюють освітні результати. Такий підхід сприяє створенню гнучкої освітньої екосистеми, де штучний інтелект доповнює педагогічну діяльність, зберігаючи її гуманістичний характер.

Відповідно до четвертого завдання висвітлено підходи до інтеграції технологій штучного інтелекту у навчання мовних видів діяльності (аудіювання, читання, письмо, говоріння) із використанням елементів гейміфікації. Використання платформ на базі ШІ відкриває нові можливості для розвитку як рецептивних, так і продуктивних навичок. У процесі читання ефективність досягається завдяки автоматичному спрощенню текстів, адаптації до рівня студентів і контекстуальному перекладу, що реалізовано у платформах Read Along, Rewordify та ReadTheory. Це сприяє розвитку розуміння тексту, академічної грамотності та критичного мислення. У письмі сервіси Grammarly,

Rewordify та ChatGPT допомагають удосконалювати граматику, стилістику й логіку викладу, формуючи навички саморедагування. Для говоріння ефективними є ChatGPT, Langotalk, Gliglish AI та ELSA Speak, які моделюють діалоги, надають індивідуальний фідбек і допомагають подолати мовні бар'єри. Водночас сфера аудіювання потребує подальшого розвитку, оскільки більшість платформ не забезпечують достатньої варіативності автентичного мовлення для тренування сприймання на слух.

Застосування гейміфікованих платформ на основі ШІ створює сприятливі умови для активного залучення здобувачів освіти до навчального процесу. Такі інструменти, як ChatGPT, Genially та адаптивні мобільні додатки, дозволяють реалізовувати інтерактивні формати: вікторини, квести, симуляції та сценарії з розгалуженим перебігом, що стимулюють навчальну мотивацію. Це забезпечує формування індивідуальних траєкторій навчання відповідно до рівня мовної підготовки й інтересів студентів, а також підвищує ефективність викладання англійської мови через поєднання пізнавальної активності, гри та персоналізації.

Відповідно до п'ятого завдання було експериментально перевірено ефективність застосування ШІ-платформ у процесі викладання англійської мови та оцінити їх вплив на навчальні результати й мотивацію студентів. Результати експерименту показали значне зростання рівня сформованості мовних компетентностей студентів експериментальної групи у всіх видах діяльності: читанні, письмі та говорінні, а також помітне підвищення мотивації до навчання. Найбільший приріст спостерігався у мотивації (з 60% до 93%) та навичках читання, що підкреслює ефективність інтерактивності та адаптивності завдань. Аналіз анкетування підтвердив позитивне сприйняття ШІ-платформ учнями та показав, що інтерактивні завдання, гейміфікаційні елементи та персоналізований підхід стимулюють навчальну активність і саморефлексію. Паралельні бесіди з педагогами різних рівнів освіти також засвідчили доцільність використання цифрових інструментів для індивідуалізації навчання та підвищення ефективності уроків. Отже, експериментальна робота підтвердила наукову та практичну цінність інтеграції ШІ-платформ у навчальний процес англійської

мови, що створює умови для підвищення якості освіти та мотиваційного потенціалу здобувачів освіти.

Було розроблено методичні рекомендації для застосування інструментів ШІ як допоміжного інструменту під час викладання англійської мови (інтеграція платформ за видами мовленнєвої діяльності; поетапне впровадження ШІ-інструментів; поєднання автоматизованого та педагогічного зворотного зв'язку; застосування елементів гейміфікації та інтерактивності; моніторинг та диференціація навчання, формування колективної та індивідуальної взаємодії).

Отримані результати не вичерпують усіх аспектів дослідження, тому подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення довгострокового впливу ШІ-платформ на мовні компетентності та мотивацію здобувачів освіти та порівняння ефективності різних типів ШІ-інструментів для визначення оптимальних платформ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук А. В., Малюга О. В. Використання штучного інтелекту у вищій освіті: стан і тенденції. *International Scientific Journal of Engineering and Leadership*. 2024. № 2(10). С. 112–120. DOI: [10.46299/ISG.J.2024.2.10.112](https://doi.org/10.46299/ISG.J.2024.2.10.112)
2. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. К.: Либідь, 2003. Кн. 1. 280 с.
3. Бобро Н. Переваги та недоліки упровадження штучного інтелекту в освітній процес. *Молодий вчений*. 2024. № 4 (128). С. 72–76. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2024-4-128-38>
4. Василенко В. Ю. Проблеми та перспективи впровадження штучного інтелекту в освітній галузі. *Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень*. 2024. С. 21–23. URL: <https://jpasmd.donnu.edu.ua/article/view/16696> (дата звернення: 01.06.2025)
5. Гриценчук О. Використання штучного інтелекту в освіті: тенденції та перспективи в кар'єрі та за кордоном. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*. 2024. Вип. 10. С. 152–161. DOI: [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0012](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0012)
6. Гуназа Л. М. Штучний інтелект у сучасній освіті: трансформація ролі вчителя, підвищення якості навчання та нові можливості для учнів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2023. № 90. С. 46–53. DOI <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.90.8>
7. Карабан В., Карабан А. Переосмислення Парадигми Підготовки Перекладачів в Україні: Інтеграція з AI та Відповідність Європейським Стандартам. *Вісник Харківського національного університету. Сер. Іноземна філологія. Методика викладання іноземної мови*. 2025. № 101. С. 125–137 <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2025-101-13>
8. Конєва М., Колтунова О. Практичні аспекти застосування сучасних онлайн-платформ у професійній підготовці майбутніх філологів англійської мови. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика*

викладання іноземних мов. 2022. № 95. С. 85–91. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2022-95-11>

9. Лубко Д. В., Шаров С. В. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. 2019. Мелітополь. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/5295/> (дата звернення: 01.06.2025)

10. Нагрибельна І.А. Цифрові партнери у навчанні: роль ШІ у розвитку комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 86. Т. 2. С. 25–28. DOI <https://doi.org/10.32782/ip/86.2.4>

11. Паламар С. П., Науменко М. С. Штучний інтелект в освіті: використання без порушення принципів академічної чесності. *Освітній дискурс*. 2024. № 1. С. 45–52. DOI <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2024.15>

12. Поляков М. В. Штучний інтелект у сучасній освіті: виклики, можливості та перспективи педагогічного розвитку. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2023. № 81 . С. 30–37. <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2023-81-30-37>

13. Радкевич В. О., Пригодій М. А., Лупаренко Л. А., Ковальчук В. В., Козяр М. М. Цифрова трансформація освіти: штучний інтелект в сучасному освітньому просторі : аналіт. доп. Київ : Ін-т проф. освіти НАПН України, 2025. 48 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/746629/1/AI_IPO_info_2025.pdf (дата звернення: 08.06.2025)

14. Решетняк І. О. Впровадження елементів гейміфікації в навчальний процес студентів ЗВО. *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 79. Т. 2. С. 55–58 DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.10>

15. Стельмах Д. Потенціал штучного інтелекту в навчанні та оцінюванні іншомовного мовлення. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2023. № 253. С. 231–239. DOI: 10.58407/visnik.253231.

16. Тимощук Л. Гейміфіковані елементи на заняттях іноземної мови професійного спрямування. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 28. Т. 4. С. 147–151 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/28.208823>

17. Холмогорцева І.С., Матвійчук О.М. Адаптація навчального матеріалу за допомогою штучного інтелекту при викладанні іноземної мови спеціального вжитку (на матеріалі LEXTUTOR). *Інноваційна педагогіка*. 2025. Вип. 80. Т. 2. С. 153–156. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/80.2.31>
18. Черненко А. Інноваційні підходи до навчання іншомовної лексики: роль сучасних цифрових інструментів (в умовах дистанційної освіти). *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Methodика викладання іноземних мов*. 2024. № 99. С. 141–147. <https://doi.org/10.26565/2786-5312-2024-99-18>
19. Шишкіна М., Носенко Ю. Перспективні технології з елементами штучного інтелекту для професійного розвитку педагогічних кадрів. *Physical and Mathematical Education*. 2023. № 38(1). С. 66–71. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2023-038-1-010>
20. Aliakbari M., Barzan P., Allahveysi S. P., Bakhtiarvand M. AI-Powered Chatbots for English Conversation Practice: Impact on Speaking Proficiency. *Technology Assisted Language Education*. 2025. № 3(3). С. 45-62. DOI: 10.22126/tale.2025.12621.1138.
21. Abadi B, Samani N., Akhlaghi A, Najibi S., Bolourian M. Pros and Cons of Tomorrow's Learning: A Review of Literature of Gamification in Education Context. *Medical Education Bulletin..* 2022. Vol.3. N.4. No.10. P. 543-554. <https://doi.org/10.22034/meb.2022.350941.1063>
22. Bruckert S, Finzel B, Schmid U. The next generation of medical decision support: A roadmap toward transparent expert companions. *Frontiers in Artificial Intelligence* 2020. <https://doi.org/10.3389/frai.2020.507973>
23. Celik I., Dinar M., Muukkunen H., Jarleva S. The Promises and Challenges of Artificial Intelligence for Teachers: A Systematic Review of Research *Journal of Educational Technology*. 2022. № 66. P. 611–630.
24. Chocarro E., Cortinas M., Varcos-Matos G. Chatbots in education: A TAM-based study on teachers' attitudes. *Computers in Human Behavior*. 2023. № 139. P. 107–130. <https://doi.org/10.1080/03055698.2020.1850426>

25. European Commission. Ethical guidelines on the use of artificial intelligence and data in teaching and learning for educators. *European Education Area*. 2020 URL: <https://education.ec.europa.eu/news/ethical-guidelines-on-the-use-of-artificial-intelligence-and-data-in-teaching-and-learning-for-educators> (дата звернення: 12.06.2025)
26. European Commission. Ethical guidelines for AI in education. Brussels : European Union. 2023. 32 p. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethical-guidelines-artificial-intelligence-education> (дата звернення: 12.06.2025)
27. European Schoolnet. Preparing teacher education for a future with AI. *European School Education Platform*. 2024. URL: <https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/news/preparing-teacher-education-future-ai>
28. Genially URL: <https://app.genially.com/teams/6776d142298c08d55688e290/home> (дата звернення: 12.06.2025)
29. Goh Ch. and Aryadoust V. Developing and assessing second language listening and speaking: Does AI make it better?. *Annual Review of Applied Linguistics*. 2025. № 45. С. 179–199. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0267190525100111>
30. GPTChat. URL: https://www.glbpt.com/home?visit=google_search_En_Brand_758
31. Grab M. Integrated AI chatbot practice: A pathway to improved ESL speaking skills. *Social Sciences & Humanities*. 2025. № 12, 101933. DOI <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101933>
32. Grammarly. URL: <https://www.grammarly.com/> (дата звернення: 12.06.2025)
33. Guillén-Gámez F. D., Mayorga-Fernández M. J. Factors predicting teachers' attitudes towards ICT in higher education. *Education and Information Technologies*. 2021. №. 26(1). P. 4225–4246. <https://doi.org/10.3390/su12041312>
34. Hiroaki Funayama, Yuya Asazuma, Yuichiroh Matsubayashi, Tomoya Mizumoto, and Kentaro Inui. Reducing the cost: Cross-prompt pre-finetuning for short

- answer scoring. *International conference on artificial intelligence in education*. Springer. 2023. P. 78–89. https://doi.org/10.1007/978-3-031-36272-9_7
35. Holovatska N. Blended Learning Impact on Studying English as a Foreign Language. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2023. Vol.10. Number 1. P. 24-35 DOI: <https://doi.org/10.29038/eejpl.2023.10.1.hol>
36. ElsaSpeak URL: <https://elsaspeak.com/en/ai/> (дата звернення: 12.06.2025)
37. Jaramillo J.J.; Chiappe A.; Delgado F.S. From Struggle to Mastery: AI-Powered Writing Skills in ESL Education. *Applied Science*. 2025. №. 15. <https://doi.org/10.3390/app15148079>
38. Kahoot. URL: <https://kahoot.com/> (дата звернення: 29.08.2025)
39. Kim J., Kim H. STEM teachers' perceptions of AI-enhanced scaffolding systems. *Journal of Science Education and Technology*. 2023. №. 32(4). P. 715–732. <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.755914>
40. König C, Karrenbauer Chr., Breitner M. Critical success factors and challenges for individual digital study assistants in higher education: A mixed methods analysis. *Education and Information Technologies*. 2022. №.28. P. 4475–4503. <https://doi.org/10.1007/s10639-022-11394-w>
41. Kotova Anna, Serdyuk Victorya, Iryna Avdieienko, Lenska Olena, Ivaniga Orina. Integration of Content and Language Integrated Learning Elements in the Education of Nonlinguistic Specialty Students by Means of Information Technologies. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference*. 2021. Vol. 1 C. 316–326. DOI: <https://doi.org/10.17770/sie2021vol1.6239>
42. Langer A. *Analysis and Design of Next-Generation Software Architectures: 5G, IoT, Blockchain, and Quantum Computing*; Springer International Publishing: New York, NY, USA, 2020. 308 p.
43. LanguaTalk URL: LanguaTalk: learn languages with 5-star tutors & AI (Langua) • LanguaTalk (дата звернення: 15.08.2025)

44. Le Goues Claire, Neal Holtschulte, Edward K Smith, Yuriy Brun, Premkumar Devanbu, Stephanie Forrest, and Westley Weimer. 2015. The ManyBugs and IntroClass benchmarks for automated repair of C programs. *IEEE Transactions on Software Engineering*. 2015. № 41. P. 1236–1256 URL: <https://clairelegoues.com/assets/papers/legoues15tse.pdf> (дата звернення: 15.08.2025)
45. Lee J., Davari H., Singh, J., Pandhare V. Industrial Artificial Intelligence for industry 4.0-based manufacturing systems. *Manufacturing Letters*. **2018**. № 18. P. 20–23. DOI <https://doi.org/10.1016/j.mfglet.2018.09.002>
46. Leiker Daniel, Finnigan Sara, Gyllen Ashley, Cukurova Mutlu. Prototyping the use of Large Language Models (LLMs) for adult learning content creation at scale. 2023. *Workshop, AIED*. DOI <https://doi.org/10.48550/arXiv.2306.01815>
47. LongOuyang, JeffreyWu, XuJiang, DiogoAlmeida, CarrollWainwright, Pamela Mishkin, Chong Zhang, Sandhini Agarwal, Katarina Slama, Alex Ray, et al.. Training language models to follow instructions with human feedback. *Advances in neural information processing systems*. 2022. № 35. P. 27730–27744 DOI <https://doi.org/10.48550/arXiv.2203.02155>
48. Lotze N. Goodbye to classroom teaching? Artificial intelligence in language learning. Translation: Chris Cave. Copyright: Goethe-Institut e. V., Redaktion Magazin Sprache. URL: <https://www.goethe.de/en/spr/mag/dsk/21290629.html?forceDesktop=1>. (дата звернення: 15.08.2025)
49. Luckin R., Holmes W., Griffiths M., Forcier L.B. Intelligence Unleashed: An Argument for AI in Education. London: Pearson Education, 2016. 44 p. URL: <https://oro.open.ac.uk/50104/1/Luckin%20et%20al.%20-%202016%20-%20Intelligence%20Unleashed.%20An%20argument%20for%20AI%20in%20Educ.pdf> (дата звернення: 15.08.2025)
50. Min Liu, Emily McKelroy, Stephanie B Corliss, and Jamison Carrigan. Investigating the effect of an adaptive learning intervention on students' learning.

Educational technology research and development. 2017. № 65. P. 1605–1625.
DOI:10.1007/s11423-017-9542-1

51. Nazaretsky T., Cukurova M., Ariely M, Alexandron G. Human factors influencing teachers' attitudes towards AI-based educational technology. *Computers & Education*. 2021. № 185. P. 104–129. URL : https://ceur-ws.org/Vol-3042/paper_4.pdf (дата звернення: 15.08.2025)
52. Ng D. T, Leung J. K, Su J., Ng R. C, Chu, S. K. Teachers' AI digital competencies and twenty-first century skills in the post-pandemic world. *Educational Technology Research and Development*. 2023. № 71. P. 137–161. DOI: 10.1007/s11423-023-10203-6
53. Nuclear Danger. GrammarBank.com. URL: Reading Comprehension Article ESL - Nuclear Danger (дата звернення: 09.09. 2025)
54. P´aez A The pragmatic turn in explainable artificial intelligence (xai). *Minds and Machines*. 2019. № 29(3). P. 441–459
DOI <https://doi.org/10.48550/arXiv.2002.09595>
55. Padlet. URL : https://padlet.com/dashboard?mobile_page=Collection&filter=combined_recents
(дата звернення: 09.09. 2025)
56. Pokrivčáková S. Preparing teachers for the application of AI-powered technologies in foreign language education. *Journal of Language and Culural Education*. 2019. № 7. P. 135–153. DOI:10.2478/jolace-2019-0025
57. Popenici S.A. Kerr S. Exploring the impact of artificial intelligence on teaching and learning in higher education. *Research and Practice in Technoly Enhanced Learning*. 2017. № 12. P. 12 –22. DOI:10.1186/s41039-017-0062-8
58. Read Along URL: <https://readalone.google.com> (дата звернення: 09.08. 2025)
59. ReadTheory Review. An Honest Look at This Adaptive Reading Practice Tool for K–12. SkyworkAI. 2025. URL: <https://skywork.ai/blog/readtheory-review-2025-adaptive-reading-k12/> <https://readalone.google.com> (дата звернення: 09.08. 2025)

60. Readtheory URL: ReadTheory | ReadTheory (дата звернення: 09.08. 2025)
61. Reddy S., Allan S., Coghlan S., Cooper P. A governance model for the application of AI in health care. *Journal of American Medical Association*. 2019. № 27. P. 491–497. DOI: 10.1093/jamia/ocz192
62. Rewordify URL: <https://Rewordify.com|Understand what you read> (дата звернення: 09.08. 2025)
63. Schmid U, Finzel B Mutual explanations for cooperative decision making in medicine. *KI-K`unstliche Intelligenz*. 2020. P. 227–233. DOI:[10.1007/s13218-020-00633-2](https://doi.org/10.1007/s13218-020-00633-2)
64. Shen Wang, Tianlong Xu, Hang Li, Chaoli Zhang, Joleen Liang, Jiliang Tang, Philip S. Yu, Qingsong Wen. Large Language Models for Education: A Survey and Outlook. *Computer Science. Computaion and Language*. 2024. DOI <https://doi.org/10.48550/arXiv.2403.18105>
65. Stone P., Brooks R., Brynjolfsson E., Calo R., Etzioni O. Artificial Intelligence and Life in 2030. One Hundred Year Study on Artificial Intelligence: Report of the 2015-2016 Study Panel. Stanford University, Stanford, CA. 2016. URL: <http://ai100.stanford.edu/2016-report> (дата звернення: 09.08. 2025)
66. Syromiatnikov M. V., Ruvinskaya V. M., Troynina A. S. ZNO-Eval: Benchmarking reasoning capabilities of large language models in Ukrainia. *Informatics. Culture. Technology*. 2024. Vol. 1 No. 1: 185–191 DOI: <https://doi.org/10.15276/ict.01.2024.27>
67. The Use of Genially in Education (Ariadna Experiment). URL: <https://educatia-digitala.ro/the-use-of-genially-in-education-ariadna-experiment/#:~:text=Using%20Genially%20in%20classroom%20settings,Lippman%202020;%20Schuster%202021>).
68. Tung Do Viet, Markov K. Using Large Language Models for Bug Localization and Fixing. In 2023 12th International Conference on Awareness Science and Technology (iCAST). *IEEE*. P. 192–197. <https://doi.org/10.1016/j.csi.2024.103951>

69. UNESCO. AI and Education: Guidance for Policy-makers. Paris : United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2021. 146 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376709>

70. Zhu M., Wang C. A systematic review of artificial intelligence in language education: Current status and future implications. *Language Learning & Technology*. 2025. № 29(1). P. 1–29. <https://doi.org/10.64152/10125/73606>

ABSTRACT

Relevance of the research. In recent years, artificial intelligence (AI) attracts considerable attention, particularly in the field of education. The emergence of AI technologies is transforming teaching approaches and providing educators with additional tools to modernize the learning process. In English language instruction, AI is used to create interactive learning formats, enhance teaching effectiveness, and foster students' motivational engagement. The integration of such technologies influences how learners acquire language skills and how instructors deliver educational content, making the learning process more flexible and efficient. Moreover, AI positively affects learners' motivation, engagement, and emotional attitude, while reducing anxiety during speech-related activities. Such tools support the individualization of the educational process by adapting tasks to learners' proficiency levels, learning pace, and preferred styles.

Purpose of the research is to theoretically substantiate and experimentally verify the effectiveness of using artificial intelligence technologies as a supplementary tool in English language teaching.

The tasks the the research are: 1. to analyze theoretical approaches to defining the essence, structure, and classification of AI technologies in the context of modern education; 2. to describe the current state of AI implementation in educational practice and identify key trends in its use in foreign language instruction.; 3. to determine the pedagogical prerequisites for the effective application of AI tools in English language teaching; 4. to outline approaches to integrating AI technologies into the teaching of language skills (listening, reading, writing, speaking); 5. to experimentally assess the effectiveness of AI-based platforms in English language instruction and evaluate their impact on students' learning outcomes and motivation.

Research methods. To achieve the research goal and address the outlined objectives, a set of interrelated methods was applied:

Theoretical methods: analysis, synthesis, generalization, systematization, and comparison of scientific sources on the use of AI in foreign language teaching; classification of AI technologies by type and function in the educational process.

Empirical methods: pedagogical observation, surveys of teachers and students to determine attitudes toward using AI in English language learning.

Pedagogical experiment: to test the effectiveness of AI-based platforms in developing students' language competencies.

Quantitative and qualitative analysis methods: used to process experimental results and compare skill development indicators in control and experimental groups.

Scientific novelty of the research lies in justifying the pedagogical potential of AI technologies as an integrated tool for teaching English in educational institutions, summarizing the pedagogical conditions for their use, and refining the classification of educational AI tools by functional type (analytical, training, adaptive, communicative). The research also experimentally confirms the improvement in English language learning outcomes through the integration of AI into various types of speech activity.

This study explores the integration of artificial intelligence (AI) technologies into English language teaching, emphasizing their pedagogical potential and impact on learning outcomes. Theoretical analysis reveals that AI is a multidimensional phenomenon capable of modeling human cognitive processes such as thinking, learning, and decision-making. In education, AI functions not as a replacement for human activity but as a supportive tool that enhances analytical, didactic, and communicative capabilities, fostering intellectual partnership between teacher, student, and digital resources.

Large language models (LLMs) represent a new stage in AI-assisted education, offering personalized support, promoting learner autonomy, and increasing motivation. Their application extends to grammar correction, content generation, adaptive feedback, and test creation. The study identifies key pedagogical prerequisites for effective AI integration: methodological (student-centered and communicative approaches), technical (digital infrastructure), psychological (positive attitudes and emotional support), and organizational (curriculum alignment and didactic relevance).

AI platforms are analyzed across core language skills – reading, writing, speaking, and listening – with gamified tools enhancing engagement and personalization. Experimental results confirmed the effectiveness of AI in improving students’ competencies and motivation, particularly in reading and autonomous learning. Based on these findings, methodological recommendations are developed for phased AI integration, combining automated and teacher feedback, gamification, and differentiated instruction.

ДОДАТОК А

Nuclear Danger

Our demand for electricity is climbing so fast that over the next decade our generating capacity must increase by a third. Fossil fuels supply nearly three-quarters of this energy. But the smoke expelling coal, gas, and oil-fired plants are also responsible for half of our air pollution. That might be considered as a small price to pay for progress. But there's an alternative, one that produces no smoke and can actually create more fuel than it consumes. In many regions it's even cheaper than coal-fired electricity, nuclear power. It may directly bring danger of radioactivity to the mind, but if other types of power didn't present equal and even worse problems, it would make no sense to consider nuclear power at all. But they do.

There are two ways of getting energy from nuclei. Some nuclei can break apart to release energy. This is called fission. Other nuclei can be put together to make a new nucleus, while giving out energy. We call this process fusion. Fission and fusion are different processes, but both produce enormous amounts of energy due to reaction. Fission is a simpler process than fusion, and was discovered earlier. The difficulties of controlling fusion to generate usable power have not yet been overcome. Today fission is still the main method of producing nuclear energy.

[53.]

ДОДАТОК Б

Розробка інтерактивної діяльності на тему Environmental Problems на базі платформи Kahoot!

The image displays three sequential screenshots of the Kahoot! platform interface, illustrating the development of an interactive activity on environmental problems.

Top Screenshot: Poll Question
 The question is "How much do you know about _Environmental problems?". The interface shows four answer options: "A lot" (red), "A little" (blue), "Nothing" (yellow), and "Not sure" (green). The "Time limit" is set to 10 seconds.

Middle Screenshot: Word Cloud Question
 The question is "What is a word you think of after watching this video?". The interface shows a word cloud with various terms like "Sports", "Music", "Solar system", "Brain teasers", "Video games", and "Logos". A text box explains: "Participants type short texts up to 20 characters and submit. Their responses will be displayed on the big screen." The "Time limit" is set to 30 seconds.

Bottom Screenshot: Multiple-Choice Quiz Question
 The question is "Which of the following is a major cause of global warming?". The interface shows four answer options: "A) Increased use of renewable energy", "B) Deforestation and burning of fossil fuels" (marked as correct), "C) Recycling of household waste", and "D) Planting more trees". The "Time limit" is set to 30 seconds.

Kahoot! Enter kahoot title... Settings Saved to: Your drafts Upgrade Themes Preview Exit Save

What do you agree or disagree with?

5 Quiz Which of the following is a true statement about deforestation?

6 True or false Deforestation contributes to the increase of carbon dioxide in the atmosphere.

7 Slide A fact about environmental problems is that they are often interconnected.

8 Poll Do you agree or disagree that deforestation contributes to the increase of carbon dioxide in the atmosphere?

True False

Kahoot! Enter kahoot title... Settings Saved to: Your drafts Upgrade Themes Preview Exit Save

What do you agree or disagree with?

5 Quiz Which of the following is a true statement about deforestation?

6 True or false Deforestation contributes to the increase of carbon dioxide in the atmosphere.

7 Slide A fact about environmental problems is that they are often interconnected.

8 Poll Do you agree or disagree that deforestation contributes to the increase of carbon dioxide in the atmosphere?

9 Open-ended A fact about environmental problems is that they are often interconnected.

Include more information here.

Kahoot! Enter kahoot title... Settings Saved to: Your drafts Upgrade Themes Preview Exit Save

What do you agree or disagree with?

5 Quiz Which of the following is a true statement about deforestation?

6 True or false Deforestation contributes to the increase of carbon dioxide in the atmosphere.

7 Slide A fact about environmental problems is that they are often interconnected.

8 Poll Do you agree or disagree that individuals can make a significant difference in reducing environmental pollution?

9 Open-ended What else do you think about individuals making a difference in reducing environmental pollution?

I agree! I disagree!

I think something else! I'm not sure what to think.

The image shows the Kahoot! interface during a quiz session. The main screen displays a question: "What else do you **want** to know about environment?". Below the question is a large black thought bubble graphic. A text input field is overlaid on the bottom right of the screen, with a callout box explaining: "Players type texts up to 250 characters and submit. Their responses will be displayed on the big screen." The left sidebar shows a list of questions, including a poll and two open-ended questions. The top navigation bar includes the Kahoot! logo, a title input field, settings, and an upgrade button.

Kahoot!

Enter kahoot title... Settings ✓ Saved to: Your drafts Upgrade

A fact about _env...
Include more inf...

8 Poll
Do you agree or ...

9 Open-ended
What else do you...

10 Open-ended
What are some w...

+ Add
Generate

What else do you **want** to know about environment?

Players type texts up to 250 characters and submit. Their responses will be displayed on the big screen.

ДОДАТОК В. ПЕРЕДТЕСТ

1. Reading Test

Інструкція: Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання нижче.

Text:

Every morning, students at Greenhill School start their day with a short talk about technology. This week, they discussed how artificial intelligence helps people learn foreign languages. Many students said they use applications like ChatGPT or Duolingo to practice writing and speaking. Teachers believe that AI will become an important part of future education.

Questions:

- 1. Where do students have morning talks?
- 2. What was this week's topic?
- 3. Which AI tools do students use?
- 4. What do teachers think about AI?
- 5. How do students use AI for language learning?

2. Listening Test

Інструкція: Прослухайте текст (учитель читає двічі) та дайте відповіді на запитання.

Audio script:

Last weekend, Anna joined an online English club. They used an AI platform called Talkpal.ai to practice speaking. Each student talked with a virtual partner and received feedback on pronunciation. Anna said it was interesting and helpful.

Questions:

- 1. What did Anna join last weekend?
- 2. What platform did they use?
- 3. What did students practice?
- 4. What feedback did they get?
- 5. How did Anna feel about the experience?

3. Writing Task

Інструкція: Напишіть короткий текст (80–100 слів) на тему:
“How do I use technology to learn English?”

4. Speaking Tasks

Інструкція: Дайте усні відповіді на запитання нижче.

- 1. Tell about your favorite subject at school and why you like it.
- 2. Describe how you usually study English at home.
- 3. Talk about one modern technology that helps students learn better.

ДОДАТОК Г. ПІСЛЯТЕСТ

1. Reading Test

Інструкція: Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання нижче.

Text:

Today, more schools are using digital platforms to make lessons interesting. At Lakeside School, English teachers use ReadTheory and Rewordify to help students improve reading. Students like that these programs show their progress and give new challenges every week.

Questions:

- 1. What do schools use to make lessons interesting?
- 2. Which tools do teachers at Lakeside School use?
- 3. What do these tools help students improve?
- 4. What do students like about the programs?
- 5. How often do students get new challenges?

2. Listening Test

Інструкція: Прослухайте текст (учитель читає двічі) та дайте відповіді на запитання.

Audio script:

Yesterday, our class used an app called ELSA Speak. It helped us check pronunciation. We practiced words related to travel and holidays. The app gave each student a score and advice on how to improve.

Questions:

- 1. What app did the class use?
- 2. What did students practice?
- 3. What did the app check?
- 4. What feedback did students receive?
- 5. What was the topic of vocabulary?

3. Writing Task

Інструкція: Напишіть короткий текст (80–100 слів) на тему “How artificial intelligence changes the way we study.”

4. Speaking Tasks

Інструкція: Дайте усні відповіді на запитання нижче.

- 1. What is your favorite way to learn English using technology?
- 2. Describe an English lesson you enjoyed recently and why.
- 3. What do you think learning will look like in the future with AI?